

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Bakalářská práce

Studentské bankovní účty v České republice

Zuzana Křížová

© 2019 ČZU v Praze

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Zuzana Křížová

Podnikání a administrativa

Název práce

Studentské bankovní účty v České republice

Název anglicky

Student bank accounts in the Czech Republic

Cíle práce

Hlavním cílem bakalářské práce je porovnat studentské bankovní účty vybraných bank v České republice, zjistit jejich výhody a nevýhody a určit, které účty studenti preferují a proč. Dílčím cílem vlastní práce je najít nejvýhodnější účet pro fiktivního studenta.

Metodika

K napsání rešeršní části bakalářské práce bude potřeba nastudovat odbornou literaturu a absolvovat konzultace s experty. Součástí vlastní práce bude dotazníkové šetření mezi studenty, kteří jsou uživateli studentských bankovních účtů. Data budou následně zpracována a vyhodnocena.

Harmonogram:

Literární rešerše – 1. část : 1/2018 – 3/2018

Detailní metodika práce a dokončení druhé části literární rešerše : 4/2018 – 5/2018

Vlastní práce – analytická část : 6/2018 – 9/2018

Vlastní práce – syntéza poznatků, návrhy a doporučení : 10/2018 – 11/2018

Odevzdání poslední verze práce vedoucímu práce ke konečnému posouzení : 12/2018

Doporučený rozsah práce

35 – 45 stran

Klíčová slova

Účet, banka, student, bankovníctví, poplatek, klient.

Doporučené zdroje informací

BRČÁK, J. – SEKERKA, B. – SEVEROVÁ, L. – STARÁ, D. Makroekonomie – Makroekonomický přehled. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2018. ISBN 978-80-7380-708-5.

DVOŘÁK, P. *Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty*. Praha: Linde, 1999. ISBN 80-7201-164-2.

JEŽEK, T. *Peníze a trh*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-685-3.

JUŘÍK, P. *Svět platebních a identifikačních karet*. Praha: Grada Publishing, 2001. ISBN 80-247-0195-2.

KALABIS, Z. *Základy bankovníctví : bankovníctví obchody, služby, operace a rizika*. Brno: BizBooks, 2012. ISBN 978-80-265-0001-8.

POLOUČEK, S. *Bankovníctví*. V Praze: C.H. Beck, 2006. ISBN 80-7179-462-7.

REVENDA, Z. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. Praha: Management Press, 2014. ISBN 978-80-7261-279-6.

Předběžný termín obhajoby

2018/19 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Michal Steininger, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 3. 5. 2018

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 19. 10. 2018

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 06. 03. 2019

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Studentské bankovní účty v České republice" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 13. března 2019

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce Ing. Michalu Steiningerovi, Ph.D. za čas, který mi věnoval a cenné rady, které mi s ochotou poskytl. Také bych chtěla poděkovat mé rodině za podporu při studiu. Dále děkuji všem studentům za vyplnění dotazníkové šetření, které bylo důležitou součástí vlastní práce.

Studentské bankovní účty v České republice

Abstrakt

Hlavním cílem bakalářské práce je porovnání jednotlivých bankovních produktů konkrétních bank, které jsou určeny především pro studenty. Dílčím cílem této práce je výběr nejvhodnější varianty bankovního produktu pomocí komparativní analýzy a také výpočtu vícekritériální analýzy variant. Teoretická část stručně definuje konkrétní pojmy, které přímo souvisí s tématem bankovníctví. Zprvu je popsán trh peněz, kde je vymezena nabídka a poptávka po penězích. Poté je nastíněna problematika bankovní soustavy České republiky a v závěru teoretické části práce je definován běžný účet a služby s ním spojené. Vlastní práce je tvořena dotazníkovým šetřením, jehož výsledkem je modelace fiktivního klienta, který je tvořen z nejčastějších odpovědí jednotlivých respondentů. Ze zmíněných výsledků proběhla volba čtyř nejčastěji využívaných produktů, a to Účtu pro studenty od České spořitelny, Plus Konta od ČSOB, Studentského účtu G2 od Komerční banky a Malého tarifu od AirBank. U bankovních produktů zmíněných bank jsou stručně popsány služby a některé poplatky. Tyto skutečnosti jsou vyhodnoceny pomocí komparace jednotlivých produktů. V další části práce je sestavena kritériální matice pro výpočet vícekritériální analýzy variant metodou TOPSIS. Pro správné pochopení musí být při výpočtu stanoven teoretický i metodický postup. Výsledkem výpočtu je nalezení kompromisního řešení. Výsledkem komparace je Malý tarif od AirBank, který je díky svým nízkým poplatkům nejlevnější. Dle výpočtu vícekritériální analýzy variant je výsledkem Studentský účet G2 od Komerční banky, a to díky své výhodné platformě služeb.

Klíčová slova: účet, banka, student, bankovníctví, poplatek, klient

Student bank account in the Czech Republic

Abstract

The main aim of the bachelor's thesis is to compare individual banking products of particular banks, which are intended primarily for students. The partial aim of this thesis is to select the most suitable variant of the banking product by means of comparative analysis and also to calculate the multicriteria analysis of the variants. The theoretical part briefly defines specific terms directly related to the subject of banking. At first, the money market is described, where supply and demand for money are defined. Then the problems of the banking system of the Czech Republic are outlined and at the end of the theoretical part of the thesis the current account and the services connected with it are defined. The actual thesis consists of a questionnaire survey, the result of which is the modeling of a fictitious client, which is made up of the most frequent answers of individual respondents. From the above mentioned results, four of the most frequently used products were selected: Účet pro studenty from Česká spořitelna, Plus konto from ČSOB, Studentský účet G2 from Komerční banka and Malý tarif from AirBank. Services and some fees are briefly described for the products of these banks. These facts are evaluated by comparing individual products. In the next part of the thesis, a critical matrix is compiled for the calculation of the multicriteria analysis of variants by the TOPSIS method. For correct understanding, both the theoretical and methodical approach must be determined in the calculation. The result of the calculation is finding a compromise solution. The result of the comparison is Malý tarif from AirBank, which is the cheapest due to its low fees. Based on the multicriteria analysis of variants, the G2 Student Account from Komerční banka is the result of its favorable service platform.

Keywords: account, bank, student, banking, charge, client

Obsah

1	Úvod	11
2	Cíl práce a metodika	12
2.1	Cíl práce	12
2.2	Metodika	12
3	Teoretická východiska	14
3.1	Peněžní trh	14
3.1.1	Nabídka peněz	14
3.1.2	Poptávka peněz	15
3.2	Bankovní soustava České republiky	16
3.3	Česká národní banka	16
3.3.1	Orgány ČNB	17
3.3.2	Činnost ČNB	17
3.3.3	Nástroje měnové politiky	19
3.4	Obchodní banky	19
3.4.1	Podmínky pro vznik banky	20
3.4.2	Aktiva banky	20
3.4.3	Pasiva banky	21
3.4.4	Bilance banky	21
3.5	Bankovní účet	23
3.6	Běžný účet.....	23
3.6.1	Studentský účet.....	24
3.7	Služby poskytované k běžným účtům	24
3.7.1	Bezhotovostní transakce	24
3.7.2	Internetové bankovníctví	25
3.7.3	Platební karty	26
3.7.4	Kontokorent	27
4	Vlastní práce	29
4.1	Dotazníkové šetření	29
4.2	Výsledky dotazníkového šetření	30
4.3	Fiktivní klient.....	34
4.4	Charakteristika bankovních produktů vybraných bank	35
4.4.1	Česká spořitelna.....	35
4.4.2	ČSOB.....	36
4.4.3	Komerční banka.....	36

4.4.4	Air Bank.....	37
4.5	Komparace produktů.....	38
4.6	Vícekriteriální analýza variant.....	41
4.6.1	Výpočet vah.....	42
4.6.2	Metoda TOPSIS.....	43
4.6.3	Výsledek výpočtu a doporučení vybraného produktu.....	46
5	Závěr.....	49
6	Seznam použitých zdrojů.....	51
6.1	Knižní.....	51
6.2	Internetové.....	51
7	Přílohy.....	54

Seznam obrázků

Obrázek č. 1:	Nabídka peněz.....	15
Obrázek č. 2:	Poptávka po penězích.....	16
Obrázek č. 3:	Bilance obchodní banky.....	22

Seznam grafů

Graf č. 1:	Složení respondentů dle pohlaví.....	31
Graf č. 2:	Složení respondentů dle věku.....	32
Graf č. 3:	Složení respondentů dle vzdělání.....	33

Seznam tabulek

Tabulka č. 1:	Fiktivní klient.....	34
Tabulka č. 2:	Váhy kritérií.....	43
Tabulka č. 3:	Relativní vzdálenost od bazální varianty.....	46
Tabulka č. 4:	Pořadí výsledků vícekriteriální analýzy variant.....	47

1 Úvod

Bankovníctví je už celou řadu let součástí státu, podniků i domácností. S penězi v různých podobách se od určitého věku setkávají téměř všichni lidé. Instituce, které dané peněžní prostředky spravují, jsou banky. Poskytují určitou kontrolu nad peněžním majetkem, za kterou požadují úplatu. Lidé v této době požadují co nejjednodušší ovládání čehokoliv a mezi to patří i ovládání svých financí. Proto současnost skýtá nespočet bankovních institucí a jejich produktů, které samozřejmě poskytují uložení finančních prostředků a jejich manipulaci. Ale proto, aby si potenciální klient produkt vybral, je důležité mít něco, co konkurence nemá. Tím může být určitá přidaná hodnota.

Produkt, který lidé vyhledávají pro svoji jednoduchost, je běžný účet. Běžné účty v současnosti poskytují téměř stejné služby. Proto při výběru určitého bankovního produktu hraje roli výše poplatků a detaily v jednotlivých rozdílech. Dnešní společnost vyžaduje rychlou manipulaci s penězi, kterou umožňuje internet nebo mobilní aplikace. Zároveň chtějí mít lidé své finance v bezpečí, proto si také vybírají bankovní instituce, které mají na trhu určitou image a pověst.

Studenti si zřizují běžný účet zejména pro následné uložení finančních prostředků, a to například z brigády nebo jako kapesné od rodičů. Velká část studentů si účet nezřizuje sama, ale mají ho zřízený již z předchozí doby od rodičů. Student by se měl při zřizování běžného účtu zajímat zejména o poplatky, které jsou uvedeny v sazebnících jednotlivých bank. Dále by si student, který hledá vhodný bankovní produkt, měl prostudovat všechny podmínky, které musí být splněny pro zřízení studentského bankovního účtu. Studentský účet, který banka nabízí, by měl být výrazně zvýhodněn před ostatními běžnými účty. Nabídka účtů pro studenty je v současné době velmi rozsáhlá, proto zde záleží na již zmíněných detailech. Pokud student učiní správnou volbu bankovního produktu, může získat velké výhody. Tato bakalářská práce zpracovává podrobný přehled bankovních produktů pro studenty a správnou metodou vybírá nejvhodnější z nich.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem bakalářské práce je porovnat studentské bankovní účty vybraných bank v České republice, zjistit jejich výhody a nevýhody a pomocí dotazníkového šetření určit, které účty studenti preferují a proč. Dílčím cílem vlastní práce je najít nejvýhodnější studentský účet pomocí analýz a doporučit tento účet fiktivnímu klientovi.

2.2 Metodika

Bakalářská práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část je zpracována na základě prostudování odborné literatury a odborných článků, které se týkají širokého pojmu bankovníctví. V tomto úseku práce je také zmíněn peněžní trh jako úvod pro téma bankovníctví. Dále se teoretická část zabývá vysvětlením poptávky a nabídky peněz, charakteristikou bankovního systému, popisem centrální banky a obchodních bank. Stěžejním tématem této části je běžný účet a jeho fungování, které lze nalézt v kapitole číslo 3.5 Bankovní účet. Mezi témata, která jsou v rámci běžného účtu popsána, patří bezhotovostní transakce, internetové bankovníctví, platební karty a kontokorent. Získané poznatky jsou použity při zpracování praktické části práce.

Praktická část je zaměřena na analýzu vybraných produktů konkrétních bankovních institucí. Tato analýza v první fázi spočívá ve výběru deseti konkrétních bank, které jsou uvedeny v dotazníkovém šetření. Tento dotazník je vypracován a zveřejněn pomocí sociálních sítí v časovém intervalu 14 dní. V tomto intervalu je cílem autorky nasbírat minimálně 100 respondentů. Dotazník je zaměřen na využívání bankovních služeb a je určen studentům, popřípadě čerstvým absolventům ve věku od 15 do 30 let. Dle statistických údajů je v dotazníku sestaveno 14 otázek, které jsou formulovány jednoduše, pro co nejlepší pochopení. Jsou zde zkompileovány otázky rozřazovací, kdy jsou jednotliví respondenti rozřazeni do skupin dle pohlaví, věku a vzdělání. Dále dotazník obsahuje složené otázky, které jsou škálovány, popřípadě obsahují větší množství odpovědí. Po procesu shromáždění všech získaných odpovědí je vypracováno krátké vyhodnocení dotazníkového šetření. Dotazníkové šetření lze najít v příloze č. 1: Dotazníkové šetření.

Dle zjištěných výsledků z dotazníkového šetření je sestaven profil fiktivního klienta, a to konkrétně z nejčastějších odpovědí všech respondentů. Tento profil obsahuje uvedené výsledky, prostřednictvím kterých jsou určeny preference jednotlivých kritérií. Preference jsou vypočteny pomocí bodovací metody, a to dle četností odpovědí. Profil fiktivního klienta je definován v kapitole číslo 4.3 Fiktivní klient.

Z deseti bank, které jsou uvedeny v dotazníkovém šetření, jsou vybrány čtyři nejčastěji označované banky. Vybrané banky a jejich produkty jsou detailněji charakterizovány. Poté dochází ke komparaci jednotlivých produktů. Ta je zaměřena především na poplatky a je zmíněna v kapitole číslo 4.5 Komparace produktů. Z výsledků komparativní analýzy je vypracován sazebník všech vybraných bankovních produktů. K výběru určitého produktu je sestaven model vícekriteriální analýzy variant. Tato analýza je přehledně zpracována v kapitole číslo 4.6 Vícekriteriální analýza variant. Zprvu je sestavena matice jednotlivých kritérií, která obsahuje slovní vyjádření hodnot. Tyto hodnoty lze nelézt v příloze č. 4: Slovní hodnocení kritérií. Poté je tato matice převedena do číselné podoby. Výpočet je realizován pomocí metody TOPSIS, při které jsou použity již vypočtené váhy. Metoda TOPSIS je určena k výpočtu kompromisního řešení, které vyhledává nejlepší variantu při zohlednění všech kritérií.

V závěru práce je provedena komparace poplatků jednotlivých bank a výsledku metody TOPSIS. Doporučení produktu fiktivnímu klientovi obsahuje dva závěry, a to výsledek komparativní analýzy a výsledek metody TOPSIS. Dále jsou zhodnoceny požadavky fiktivního klienta a zdůrazněny výhody bankovního produktu a vyloučeny jeho nevýhody.

Podkladem pro praktickou část práce jsou především internetové zdroje. Dále jsou využity výsledky vlastního dotazníkového šetření. Doplňující informace jsou zjišťovány přímo u expertů zvolených bank.

3 Teoretická východiska

3.1 Peněžní trh

Peníze zahrnují prostředek směny, který se všeobecně přijímá. Poté mají peníze další dvě funkce, a to uchování hodnoty peněz a funkce zúčtovací jednotky. Pro uchování hodnoty peněz je potřeba, aby peníze měly stabilní hodnotu. Jako zúčtovací jednotka mají peníze vyjadřovat ceny statků a služeb minulé, současné i budoucí.

Forma peněz pro prostředek směny se v průběhu času výrazně změnila. Barterová směna je historickým milníkem, při kterém se směňovalo jedno zboží za druhé. Zboží zde mělo stejnou hodnotu. Další výraznou formou směny byly zbožové peníze, kdy se jako peníze použily věci, které měly ve společnosti vysokou hodnotu a nebyl tedy problém se směnou. Drahé kovy, které se současné době výrazně přibližují, byly používány také jako prostředek směny. Jejich velkou výhodou je trvanlivost a dělitelnost. Postupem času se lidé propracovali až k papírové formě peněz. Zprvu stát vydával stvrzenky za těžké kovové mince v pevně stanovených hodnotách. Dnes se setkáváme nejčastěji s depozitní neboli účetní formou peněz, která představuje peněžní prostředky na účtech, ale patří sem i šeky a směnky. (Reveda, 2014)

Rovnováha na trhu peněz je vyjádřena funkcí nabídky peněz MS , která je rovna funkci poptávky po penězích $L(MD)$.

3.1.1 Nabídka peněz

Celková zásoba peněz v ekonomice v každém okamžiku se nazývá nabídka peněz. Nabídku peněz kontroluje a spravuje centrální banka. Mezi hladinou cen a zásobou peněz existuje přímá úměrnost.

Neúměrný růst nabídky peněz vyvolává inflaci neboli zvýšení cenové hladiny. Centrální banka může tyto skutečnosti regulovat tak, že vytváří úsek nabídky peněz nazývaný měnová báze. (Ježek, 2002)

Nabídka peněz vyjadřuje podíl množství peněz v oběhu M a cenové hladiny P . Tato skutečnost je vyjádřena na obrázku č. 1: Nabídka peněz. Pokud se nabídka posouvá směrem doprava, zvyšuje se. Pokud se zvýší úroková míra i , zvýší se zároveň i množství peněz v oběhu, a to vede k posunu nabídkové křivky doprava. Tento jev způsobuje například nákup

cizí měny. Naopak zvýšení diskontní sazby vyvolává snížení množství peněz v oběhu. Z toho vyplývá, že nabídková křivka se posune směrem doleva.

Obrázek č. 1: Nabídka peněz

Zdroj: Brčák, 2018; vlastní zpracování, 2018

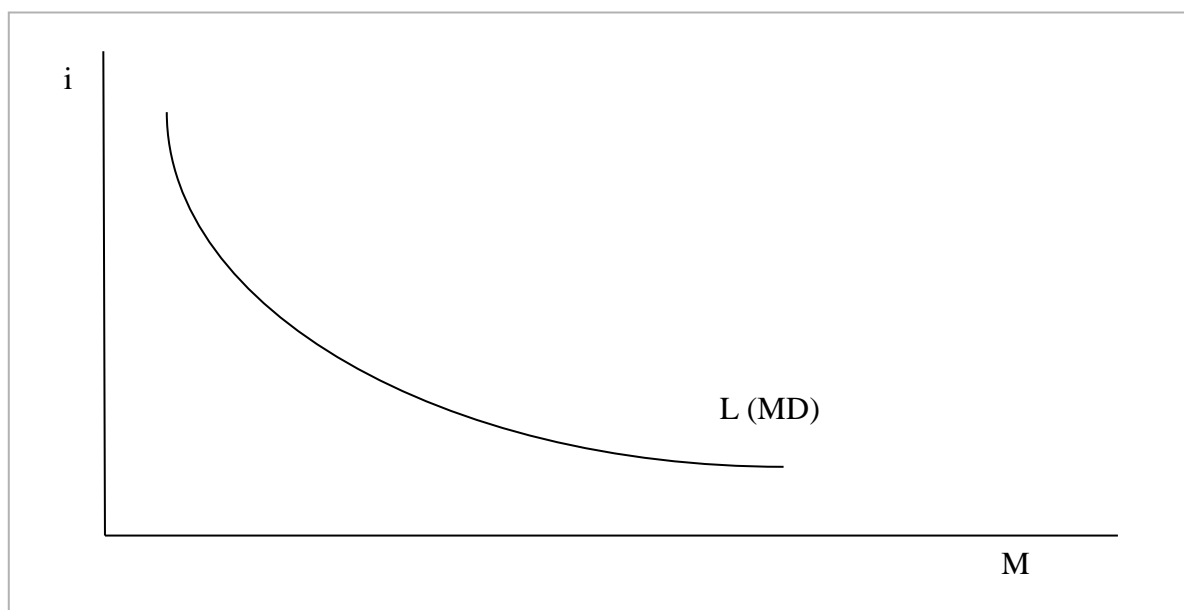
3.1.2 Poptávka peněz

Velikost určitého majetku, který lidé chtějí vlastnit v peněžní podobě, se nazývá poptávka peněz. Cena peněz neboli úroková míra je vyjádřena jako procento z vypůjčené částky v určitém časovém období (zpravidla jeden rok). (Revenda, 2014)

Je to funkce klesající úrokové míry, jak lze vidět na obrázku č. 2: Poptávka po penězích. Změny úrokové míry jsou vyjádřeny posuny po křivce poptávky. Pokud úroková míra klesne, lidé reagují a dávají přednost penězům. Mění se tedy poptávané množství.

Změny jiných faktorů vyvolávají posun celé poptávkové křivky. Posun doprava znamená nárůst poptávky a posun doleva znamená snížení poptávky po penězích. Mezi existující změny se řadí změna důchodu spotřebitele. Pokud důchod roste, lidé poptávají více peněz a celá křivka poptávky se posouvá doprava. Pokud důchod klesá, poptávková křivka se posouvá doleva. Dalším faktorem je cenová hladina. Když cenová hladina vzroste, lidé budou na nákup potřebovat více peněz a křivka nabídky se posune doleva. Klesne-li cenová hladina, křivka poptávky se posune doprava. (Ježek, 2002)

Obrázek č. 2: Poptávka po penězích

Zdroj: Brčák, 2018; vlatní zpracování, 2018

3.2 Bankovní soustava České republiky

Bankovníctví lze charakterizovat jako specifický úsek hospodářství, který se zabývá operacemi s penězi. Vznik bankovníctví je spojován s volnými peněžními prostředky na jedné straně a nedostatkem prostředků na straně druhé. Dalším podnětem ke vzniku bankovníctví byly potřeby uchovávat a směňovat peníze. V České republice existuje dvoustupňový bankovní systém. (Kalabis, 2012)

3.3 Česká národní banka

Centrální banka je hlavní bankovní institucí ve státě. Centrální bankou České republiky je Česká národní banka (dále jen ČNB). ČNB je právnickou osobou, která má postavení veřejnoprávního subjektu. Vznikla roku 1993 zákonem č. 6/1993 Sb., o České národní bance, který řeší organizaci, nástroje, ale také pravomoci ČNB. Nezávislost ČNB je ukotvena v Ústavě České republiky. Jejím hlavním cílem je bezproblémový měnový rozvoj ve státě. Takový rozvoj je zaručen měnovou stabilitou ve státě, která se dělí dvojitým způsobem. Vnitřní stabilita měny je určována již zmíněnou inflací a odráží stabilitu cen v tuzemské měně. Vývoj měnového kurzu tuzemské měny k zahraničním měnám odráží vnější stabilita měny. (Ježek, 2002)

3.3.1 Orgány ČNB

Bankovní rada ČNB je nejvyšším řídicím orgánem. Skládá se z guvernéra ČNB, dvou viceguvernéřů a čtyř dalších vedoucích pracovníků ČNB. Členy rady jmenuje a odvolává prezident republiky na dobu šesti let. Tento řídicí orgán má mnoho poradních orgánů. Patří mezi ně například rozkladová komise či výbor pro finanční trh. Činnosti bankovní rady spočívají ve stanovení zásad k obchodování, schvalování rozpočtu, vymezení organizační struktury, stanovení druhů a činností fondů, vykonávání svých práv a povinností, udělení souhlasu k podnikatelské činnosti zaměstnance ČNB, stanovení mzdových a dalších ohodnocení bankovní rady a v neposlední řadě pojednání o rozkladech proti rozhodnutí ČNB, a to pouze v prvním stupni. (Cnb.cz, cit. online 16.4.2018)

3.3.2 Činnost ČNB

Je důležité, aby ČNB vykonávala další činnosti, které vedou ke splnění hlavního cíle, kterým je měnová stabilita ve státě.

Emisní činnost vykonává pouze centrální banka. Má oprávnění emitovat peníze v oběhu. To představuje právo na vydávání bankovek a mincí do oběhu. Dává příkaz k ražení mincí a tisku bankovek. Do správy bankovek a mincí také patří organizace dodávek hotovostních peněz ostatním subjektům, což jsou zejména obchodní banky. V neposlední řadě ČNB stahuje neplatné nebo poškozené bankovky a mince z oběhu a dohlíží na jejich zničení. (Kalabis, 2012)

ČNB určuje měnovou politiku. Tato činnost spočívá v regulaci množství peněz v oběhu pomocí přímých a nepřímých nástrojů. Měnová politika zajišťuje dlouhodobou stabilitu kupní síly peněz a podporuje ekonomický růst. Dalšími cíli měnové politiky jsou vyrovnanost platební bilance, zajištění určité přijatelné úrovně zaměstnanosti a zajištění důvěryhodnosti a stability bankovního systému daného státu.

ČNB denně vyhlašuje kurz české měny k cizím měnám. Vystupují zde tři důležité položky. Jsou to nákup, prodej a střed. Dále stanovuje cenu zlata v bankovních operacích, uchovává a spravuje měnové rezervy státu ve zlatě a devizových prostředcích, obchoduje se zlatem a devizovými prostředky, určuje podmínky pro obchod a povoluje výkon směnářské činnosti v rámci obchodních činností.

Informovanost o tom, co v bankovním systému konkrétního státu probíhá, je charakteristická pro centrální banky. S bankovním dohledem souvisí pravomoci ČNB vůči obchodním neboli komerčním bankám. Mezi pravomoci patří udělení bankovní licence obchodní bance, kontrola dodržování zákonných předpisů, v případě zjištění nedostatku také uložení opatření k nápravě a v krajním případě (dlouhodobé neplnění) pozastavení nebo omezení bankovní činnosti. (Polouček, 2006)

Bankovní licence je správní akt, který akciové společnosti nebo zahraniční banky na území České republiky opravňuje k bankovní činnosti. Centrální banka reguluje pravidla bankovní licence. Mezi pravidla bankovní licence patří: kapitálová přiměřenost, přiměřená likvidita, uplatnění úvěrové angažovanosti a provozní předpoklady. Kapitálová přiměřenost ukládá bance povinnost, aby její kapitál dosahoval minimálně 8 % aktiv banky. Přiměřená likvidita charakterizuje schopnost podniku uhrazovat své závazky ve smluvených termínech. Uplatnění úvěrové angažovanosti znamená, že banka by měla u svých klientů sledovat, kolik dluží a v návaznosti na sledování nastavit limity. Z toho vyplývá, že banka by měla půjčovat klientům, ale neohrožovat samu sebe. Provozními předpoklady banky jsou (Dvořák, 1999):

- vedení účetnictví,
- odborná a morální způsobilost managementu banky,
- reprezentace banky,
- vybavení a zabezpečení banky.

Všechny účty obchodních bank vede centrální banka prostřednictvím clearingového centra. V tomto centru se denně sumarizují převody a mezi bankami se vyrovnávají rozdíly neboli pohledávky jedné banky vůči druhé. Pokud obchodní banka nemá na vyrovnání rozdílu dostatek financí, musí si půjčit od jiné banky nebo přímo od centrální banky prostřednictvím refinančního úvěru. Refinanční úvěr je charakterizován jako krátkodobý úvěr poskytovaný zejména centrální bankou obchodním bankám na krytí nedostatku finančních prostředků.

ČNB spravuje státní rezervy, rezervy ve zlatě a devizách, které jsou uloženy u zahraničních bank. Uskutečňuje obchody se státem a spravuje státní rozpočet. Dále dává do prodeje státní dluhopisy a na základě rozhodnutí bankovní rady může poskytnout státu krátkodobý bankovní úvěr nákupem státních pokladničních poukázek. Ty jsou charakterizovány jako státní cenné papíry s krátkodobou splatností, které mají vysokou likvidnost neboli směnitelnost. (Dvořák, 1999)

3.3.3 Nástroje měnové politiky

Mezi přímé neboli direktivní nástroje patří úvěrové limity a stanovení horní hranice sazby z úvěru. Dané direktivní nástroje se používají pouze výjimečně.

Další skupinou jsou nepřímé neboli ekonomické nástroje. Patří sem diskontní sazba, která představuje cenu úvěru, za kterou ČNB poskytuje peníze ostatním bankám. Diskontní sazba také ovlivňuje množství peněz v oběhu. Pokud například ČNB zvýší diskontní sazbu, banky nenakupují a následuje snížení množství peněz v oběhu. Požadovaný efekt se dostaví až po delším časovém úseku. Mezi další nepřímé nástroje patří zvýšení nebo snížení povinných minimálních rezerv, operace na volném trhu a intervence devizového kurzu. Povinné minimální rezervy charakterizují vytvářené pohledávky obchodních bank u ČNB, které nelze volně používat. Jsou stanoveny podílem z krátkodobých a dlouhodobých vkladů. Operace na volném trhu představují nákup nebo prodej cenných papírů mezi ČNB a obchodními bankami. V neposlední řadě se k regulaci množství peněz v oběhu používá intervence devizového kurzu, která představuje ovlivnění kurzu cizích měn. (Polouček, 2006)

3.4 Obchodní banky

Soukromé instituce, které poskytují řadu služeb a jejich cílem je zisk, jsou obchodní neboli komerční banky. Jejich hlavním úkolem je zprostředkování pohybu finančních prostředků mezi jednotlivými subjekty. Jsou to právnické osoby se sídlem na území České republiky, založené jako akciové společnosti. Obchodní banka musí mít pro svou činnost, kromě jiných podmínek uvedených v zákoně, bankovní licenci, kterou uděluje ČNB. (Kalabis, 2012)

Komerční banky se dělí z hlediska jejich produktů. Tím vzniká více typů bank, které nabízejí odlišné služby. Nejdůležitějším typem bank jsou univerzální komerční banky. Mezi těmito bankami vyniknou pouze velké banky, které jsou zaměřeny na rozsáhlou klientelu a velké teritorium. Tyto banky přijímají různé vklady od firem, ale také od fyzických osob. Vyznačují se také obchodem na mezibankovním trhu. Dalším specifickým typem jsou spořitelny, jejichž zaměření je založeno na poskytování služeb a sběru vkladů. Zpravidla mají hojnou síť poboček. V současnosti jsou tyto instituce stavěny na úroveň bank, protože pro ně platí stejná pravidla. Četným druhem spořitelny je stavební spořitelna, která svoji činnost soustředí na poskytování stavebních úvěrů. Hypoteční banky se zabývají sběrem

zdrojů emisí hypotečních zástavních listů a udělování hypotečních úvěrů. Tyto úvěry vydávají na základě zástavního práva nemovitosti. Realizace bankovních investičních obchodů, pod které spadají cenné papíry, portfolia a jiné, je charakteristická pro investiční banky. Jedná se o samostatné instituce, jejichž zaměření je velmi specifické. Úvěrová družstva neboli spořitelni či úvěrní družstva se v České republice nepovažují za bankovní instituci. Ovšem jejich činnost je založena na uskutečňování bankovních služeb pro své členy. V širším pojetí je jejich zařazení do bankovního systému na místě. (Ježek, 2002)

3.4.1 Podmínky pro vznik banky

Nejdůležitější pro komerční banku je udělení licence, aby mohla vykonávat činnost banky. Povolení uděluje ČNB dle zákona č. 21/1992 Sb., o bankách. Zmíněné povolení k vykonávání činnosti se uděluje na dobu neurčitou a není převoditelné na jinou osobu.

Skutečnosti, které ČNB posuzuje jsou zejména původ, dostatečnost a složení základního kapitálu banky. Dále jsou to předpoklady pro tuto činnost, ziskovost, výčet plánovaných činností banky, údaje o zakladatelích banky, údaje o odborné způsobilosti a občanské bezúhonnosti osob, kteří banku vedou a informace o organizaci banky. (Dvořák, 1999)

3.4.2 Aktiva banky

Aktivní položky banky se člení z různých hledisek. Klasifikace aktiv podle likvidity znamená, že členění aktiv probíhá podle toho, jak snadný je převod aktiv na peněžní prostředky. Z hlediska likvidity se aktiva člení na primární, sekundární a úvěry a instituce.

Primární aktiva mají nejvyšší likviditu. Patří sem hotovost, rezervy bank a proplacené šeky. Hotovostí se rozumí bankovky a mince, které jsou skutečně na pobočkách bank. Hotovost se banky snaží v dnešní době minimalizovat, protože její úschova je velmi náročná. Povinné minimální rezervy mají obchodní banky uloženy u ČNB. Dle zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, umožňuje tento zákon určit procentuální výši zdrojů, které obchodní banka ponechá u centrální banky. Aktuální výše povinných minimálních rezerv činí dvě procenta. Vypsané a proplacené šeky jinými bankami jsou bankou držené jako krátkodobé cenné papíry. Banka získá z šeku hotovost prostřednictvím clearingového systému. Tento jev není v České republice častý, a proto se jedná o velmi malé částky. (Dvořák, 1999)

Aktiva v rozvaze ovlivňují právě aktivní obchody. Cílem těchto obchodů je zajištění dostatečného množství prostředků pro podnikání. Vyznačují se kladným ovlivňováním výsledku hospodaření. Ovlivňování spočívá v dosažení určité úrovně zisku. Do aktivních obchodů se řadí poskytování úvěrů, se kterými úzce souvisí také diskontní sazba, investice do cenných papírů a vytváření pokladní hotovosti. (Polouček, 2006)

3.4.3 Pasiva banky

Pasiva bankám slouží k financování aktivních obchodů, kterými jsou zejména úvěry. Pasiva bank jsou rozděleny účetně na vlastní a cizí zdroje. Bankovní pasiva tvoří zejména depozity klientů a depozitní závazky, které patří do cizích zdrojů banky. Vlastní zdroje tvoří základní kapitál, který je složen z vkladů akcionářů banky. (Dvořák, 1999)

Pasivní obchody ovlivňují především závazky v rozvaze. Jedná se zejména o vklady, které se dělí na vklady na požádání neboli na viděnou, termínované vklady a spořicí účty. Vklady na viděnou jsou charakteristické neomezeným přístupem klienta k prostředkům. Banka má povinnosti ihned a kdykoliv tyto vklady vyplatit. Nástrojem je běžný účet, který je určen pro právnické a fyzické osoby podnikatele i nepodnikatele. Termínované vklady se dělí na krátkodobé a dlouhodobé. Tyto vklady setrvávají v bance po sjednanou dobu. Pokud tato doba uplyne, klient může tento vklad vybrat. Pokud klient vklad nevybere, banka termínovaný vklad znovu obnoví na dobu, na kterou byl sjednán v předchozím období. Tato služba se nazývá revolving. Banka tuto službu považuje za velmi stabilní zdroj prostředků. Klient si finanční prostředky nesmí vybírat. Úroky na těchto vkladech jsou vyšší. Posledním typem vkladu jsou spořicí účty, které nahradily vkladní knížky. Klient vkládá v průběhu času určité částky nebo si může nakoupit od banky cenné papíry. Úrok není v tomto případě rizikový. (Polouček, 2006)

3.4.4 Bilance banky

Výše zmíněná aktiva a pasiva tvoří bilanci banky. Tuto bilanci lze vidět na obrázku č. 3: Bilance obchodní banky. Bilance bance předává informace o majetku a zdrojích krytí majetku. U výsledku hospodaření se rozlišuje zisk nebo ztráta. Ztráta nastane v případě, že výnosy banky jsou nižší než náklady. V opačném případě se jedná o zisk.

Mezi náklady banky jsou zařazeny vyplacené úroky, které jsou také největší nákladovou položkou. Dále se do nákladů zařazují mzdy pracovníků, spotřeba energie a materiálu, náklady na propagaci, odpisy a další běžné provozní náklady.

Výnosové položky tvoří přijaté úroky za poskytnuté úvěry, které jsou zásadní položkou pro každou banku. Dále poplatky za vedení účtu, za výběry z účtu, za vklady, poplatky z držení cenných papírů a z nakládání s majetkem. (Revenda, 2014)

Obrázek č. 3: Bilance obchodní banky

Aktiva	Bilance obchodní banky	Pasiva
1. Pokladní hotovost, vklady u centrální banky		1. Závazky k bankám a jiným peněžním institucím
2. Státní pokladniční poukázky a nakoupené pokladní poukázky		2. Závazky ke klientům
3. Vklady a úvěry		3. Vkladové certifikáty a pokladní poukázky
4. Úvěry klientům		4. Emise obligací
5. Cenné papíry určené k obchodování		5. Přijaté dlouhodobé úvěry
6. Majetkové účasti		6. Účelové rezervy
7. Hmotný a nehmotný majetek		7. Základní kapitál
8. Vlastní akcie		8. Rezervní fondy a fondy tvořené ze zisku
9. Pohledávky		9. Nerozdělený výsledek hospodaření
10. Ostatní aktiva		10. Ostatní pasiva

Zdroj: Revenda, 2014; Dvořák, 1999; vlastní zpracování, 2018

3.5 Bankovní účet

Z klientského hlediska se bankovní účet charakterizuje jako účet, na kterém se shromažďují pohledávky a závazky banky. Dané pohledávky a závazky vyplývají ze smluvního vztahu mezi klientem a bankou. Pokud banka přijme vklad od klienta, považuje to za svůj závazek. Pokud klient peněžní prostředky od banky požaduje, banka tuto hospodářskou operaci zpracuje jako pohledávku. (Kalabis, 2012)

3.6 Běžný účet

Již zmíněné vklady na viděnou zahrnují i běžné účty. Klient tedy může s účtem libovolně manipulovat. V zákoně č. 284/2009 Sb., o platebním styku, je vysvětlen pojem platební účet, který zahrnuje problematiku běžných účtů, ale také některých spořicích účtů. Z předchozího kontextu tedy vyplývá, že termínované vklady nesplňují podmínky platebního účtu. (Revenda, 2014)

Druh tohoto účtu je pro banky základním produktem nabídky, který funguje jako vkladový neboli depozitní účet. Nejdůležitější funkce běžného účtu je provedení platebního styku. Zřízení účtu je dostupné jak fyzickým, tak i právnickým osobám. Účet může být veden v české nebo zahraniční měně. Ostatní služby, které jsou poskytovány s běžným účtem, jsou rozebrány v dalších kapitolách. (Kalabis, 2012)

Zůstatky na účtu jsou dvojího typu. Použitelný zůstatek je reálný zůstatek, se kterým může klient kdykoli manipulovat. Zatímco disponibilní zůstatek je běžný zůstatek zvýšený o částku povoleného přečerpaní neboli debetu u konkrétního účtu.

Zřízení běžného účtu podléhá smluvním podmínkám. Aby se smluvní vztah uskutečnil, musí klient a příslušná banka uzavřít smluvní vztah na základě písemné smlouvy. Banka poskytne klientovi číslo účtu, které je určeno pouze pro potřeby klienta. Banka nesmí bez souhlasu toto číslo poskytovat. Existují případy stanovené zákonem, které umožňují poskytování čísla. Všechny zmíněné informace jsou uvedeny ve Druhé bankovní směrnici. Při zřizování účtu se musí klient bance prokázat. Pokud je klientem právnická osoba, musí předložit doklad, který prokazuje právní subjektivitu, což je například výpis z obchodního rejstříku a doklad totožnosti, který patří členovi statutárního orgánu. Pokud se jedná o fyzickou osobu, musí tato osoba předložit rozhodnutí státního orgánu o oprávnění k podnikání neboli živnostenský list a průkaz totožnosti. Fyzická osoba, nepodnikatel,

předkládá pouze průkaz totožnosti. Při založení bankovního účtu musí klient bance předložit i podpisový vzor, který stvzuje totožnost klienta. Jeden účet může založit i více osob. V takovém případě se podpisový vzor týká buď zmocněné osoby nebo všech osob. Banka si individuálně může stanovit i další podmínky pro zřízení účtu. Ovšem po podpisu smlouvy bance i klientovi vyplývají z tohoto smluvního vztahu určité povinnosti.

Již platnou smlouvu o založení účtu může klient bance v libovolnou dobu vypovědět, a to bez udání důvodu s okamžitou platností. V druhém případě smlouvu vypoví banka. To znamená, že po měsíci, ve kterém byla klientovi doručena výpověď, nabývá výpověď účinnosti. O vrácení zůstatku na účtě si majitel musí zažádat. Pokud si ve stanovené lhůtě majitel nezažádá, banka jej bude spravovat po dobu určitou až do doby promlčení. (Dvořák, 1999)

3.6.1 Studentský účet

Specifickým druhem běžných účtů je studentský účet. Jeho zásadním znakem jsou snížené poplatky za služby poskytované v souladu s ním. Jeho služby využívá konkrétní klientela, kterou představují studenti, kteří mají trvalý pobyt na území České republiky. Pro založení studentského účtu je důležité doložení dokladu totožnosti a obvykle také platné potvrzení o studiu. V současné době si studentský účet může založit osoba do 30 let věku. Věková hranice se u jednotlivých produktů liší. Při založení poskytují banky určité benefity formou dárku či připsání určité částky na účet.

Z ekonomického hlediska je zde uplatněna diskriminace třetího stupně, a to díky nižším nebo zcela nulovým poplatkům některých služeb, které jsou poskytovány v rámci nabídky pro studenty. (Mesec.cz, cit. online 23.4.2018)

3.7 Služby poskytované k běžným účtům

Zřizování běžných účtů je v současné době trendem, proto banky poskytují služby, které rozšiřují možnosti manipulace s finančními prostředky.

3.7.1 Bezhotovostní transakce

Klient banky může dané transakce uskutečňovat v případě, že má založený účet u některé obchodní banky. Hlavním znakem bezhotovostní transakce je převod peněz, které nejsou

fyzicky k dispozici. Při založení účtu klient obdrží číslo účtu, které může být v národním formátu nebo ve formátu IBAN. Pokud klient obdrží číslo účtu v národním formátu, tak zpravidla obdrží identifikátor účtu klienta, který obsahuje maximálně šestnáct čísel a čtyřčíselný kód platebního styku, který stanovuje ČNB.

Převod může proběhnout formou příkazů. Příkaz k úhradě je příkaz, který podává majitel účtu bance, aby uskutečnila stržení určité částky z účtu a připsala ji na jiný majitelem určený účet. Příkaz k inkasu je příkaz, který uskutečňuje příjemce platby tak, že dává bance za úkol odepsat z účtu plátce konkrétní částku a převést ji na účet příjemce. V případě inkasa se často stává, že příkazce nemusí zadat správnou částku, a proto obchodní banky zavedly pro tento případ kontrolu oprávněnosti. Výše zmíněné příkazy musí obsahovat určitou formu. Aby příkaz splnil správnost formální stránky, musí být uvedeno označení o druhu příkazu (k úhradě, k inkasu), čísla účtů příjemce i plátce, částku v domácí měně a podpis, popřípadě otisk razítka, tak aby byl příkazce identifikován. Zvláštní náležitostí příkazu k zúčtování je konstantní symbol, který se používá v případě platby či příjmu do státního rozpočtu nebo například při zúčtování šeků. Mezi nepovinné náležitosti příkazu k zúčtování patří datum splatnosti, variabilní symbol, specifický symbol a textový údaj. Systém banky eviduje příkazy pomocí přímého bankovníctví, clearingového centra ČNB, trvalých příkazů, převodů a pracovníků banky, kteří klientovi zprostředkují zadání příkazu ručně na pobočce banky. (Kalabis, 2012)

3.7.2 Internetové bankovníctví

Žádanou službou je internetové bankovníctví, prostřednictvím kterého jde během krátkého časového úseku provádět různé bankovní transakce. Dalším plusem této služby je nepřetržitost provozu. Klienti využívají internetové bankovníctví za účelem sledování stavu svého účtu a zadávání platebních příkazů. Dále mohou klienti v systému internetového bankovníctví obdržet výpis z účtu. (Penize.cz, cit. online 30.4.2018)

Pro přihlášení do internetového bankovníctví navštěvují klienti webové stránky obchodních bank a zde zadávají hesla nebo elektronické klíče, které obdrží při podpisu smlouvy v bance. Zpravidla všechny operace v internetovém bankovníctví jsou ověřeny klientovým podpisovým certifikátem. Data, která vznikají při elektronickém styku mezi bankou a jejím klientem, jsou šifrována.

Využití této služby může fungovat přes počítač či mobilní telefon. Tuto službu nazýváme GSM banking. (Kalabis, 2012)

Velmi známou součástí internetového bankovníctví je zadávání příkazů k úhradě. Internetové bankovníctví poskytuje zadání trvalého příkazu k úhradě a jednorázového příkazu k úhradě. Jedná se o příkaz, který majitel účtu zadává a vyžaduje jeho zpracování. Vyhotovení příkazu provede banka. To probíhá tak, že banka provede platební transakci z účtu klienta ve prospěch jiného účtu. Pokud se jedná o trvalý příkaz k úhradě, platba probíhá z účtu klienta pravidelně a ve stejné částce. (Penize.cz, cit. online 1.5.2018)

3.7.3 Platební karty

Mezi identifikační doklady se řadí platební karta. V současné době je velmi rozšířeným a moderním prostředkem platebního styku. Největším využitím platební karty je výběr hotovosti a úhrada výdajů. Z technického hlediska musí platební karta odpovídat mezinárodním normám, které obsahují ustanovení o materiálu karty, rozměrech a konstrukci. (Juřík, 1999)

Náležitostmi platební karty jsou označení vydavatele karty, jméno držitele karty, číslo platební karty, platnost platební karty a záznam dat. Držitelem karty je zpravidla majitel konkrétního účtu, ale pokud si klient přeje, aby s účtem mohla manipulovat i další osoba, lze vystavit i další kartu. Pokud se jedná o kartu firemní, je pod jménem držitele uveden oficiální název firmy. Platební karta je omezena dobou platnosti. Po době platnosti je karta zablokována. Měsíc a rok na kartě upozorňuje na použitelnost karty. Další náležitostí, kterou lze na kartě najít, je záznam dat. Představuje základní identifikační údaje a objevuje se v podobě mikročipu, laserového záznamu nebo magnetického proužku.

Platební karty nabízejí různé možnosti využití. Jednou z nich jsou výběry hotovosti z bankomatů, které se stále rozšiřují souměrně s narůstajícím počtem bankomatů. Klient si po zadání PIN, který je součástí magnetického proužku, zvolí částku pro výběr. Pokud je PIN zadán třikrát a neúspěšně, karta je pohlcena bankomatem a je zablokována. Bankomat vydá peněžní prostředky až po ověření klientova zůstatku na účtu. Další službou je velmi rozšířené bezhotovostní placení. Aktuálně si pokladní terminál pořizují zejména podnikatelé, jejichž počet se zvyšuje. Jednou z hlavních příčin je tlak společnosti. Lidé pro svoje osobní účely přecházejí z hotovostního styku na bezhotovostní a vyžadují tento

přechod i po podnikatelích. Jako doprovodné služby jsou preferovány různé druhy pojištění, asistenční služby, poskytování slev a pomoc při ztrátě karty.

Banky a bankovní asociace, finanční společnosti a obchodní domy se řadí mezi vydavatele karet. Nejvíce karet vydávají banky a bankovní asociace jako je VISA, MasterCard a JCB. (Dvořák, 1999)

Platební karty členíme z více hledisek. Například podle způsobu zúčtování transakcí, způsobu použití karty, rozsahu použití karty, druhu záznamu na kartě, druhu subjektu nebo úrovně služeb.

Charge Card, credit card a debit card se řadí do členění dle způsobu zúčtování. Nejstarším typem platební karty je charge card neboli platební karta. Držitel karty obdrží od vydavatele karty souhrn plateb, které musí uhradit. Klient musí tento měsíční souhrn vyrovnat v období 14 až 30 dnů od obdržení. K úhradě může dojít i formou přímého inkasa. Karta, u které se závazky nehradí hned, ale čerpá se revolvingový spotřební úvěr, se nazývá credit card neboli kreditní či úvěrová karta. Pravidelnost splácení zde neexistuje, ale je stanovena výše měsíční splátky. Pro volné splácení je tento typ bankami považován za rizikový, proto banka v tomto případě pečlivě prověřuje bonitu klienta. Karta, která své platby účtuje bezprostředně po jejich provedení, se nazývá debit card neboli debetní karta. Čerpání úvěru prostřednictvím této karty není povoleno. (Dvořák, 1999)

Z hlediska držitele karty, tedy subjektu, se karty dělí na osobní a služební. Osobní karty využívají soukromé fyzické osoby na úhradu běžných výdajů. Vystavují se na jméno a nejsou přenosné. Služební karty jsou určeny zejména pro majitele a zaměstnance firmy. Pomocí těchto karet se hradí výdaje spojené se služebními cestami. (Juřík, 1999)

3.7.4 Kontokorent

Kontokorentní úvěr je součástí běžného účtu a jedná se o úvěr krátkodobý. Je poskytován ve formě nastavby k běžnému účtu. Tato služba poskytuje čerpání peněžních prostředků ve formě debetu tedy dluhu k obchodní bance. Klient může vybrat peněžní prostředky takzvaně do mínusu. Částka a splatnost je sjednána ve smlouvě s obchodní bankou. Zpravidla se závazky uhrazují do jednoho roku.

Výhoda této služby je, že se závazky uhrazují i přesto, že klient nemá dostatečný zůstatek na účtu. Nevýhodou pro klienta jsou úroky, které jsou dány roční sazbou. Tato sazba je v některých případech zdražována měsíčním strháváním úroků. Velkou nevýhodou jsou

velmi vysoké úroky, které se načítají při překročení sjednané částky, se kterou může jít klient do mínusu.

Pokud je půjčka dle pravidel splacena, může klient znovu využít služby kontokorentu. Kontokorent tedy funguje na způsobu revolvingu. Tento úvěr se vyskytuje ve dvou formách, a to v zajištěném a nezajištěném debetu. (Finance.cz, cit. online 30.4.2018)

4 Vlastní práce

Řešení vlastní práce bude probíhat zprvu formulováním dotazníkového šetření, které bude mít již před sestavením jasně vymezené cíle. Z dotazníkového šetření bude modelován fiktivní klient, který poslouží k dalším výpočtům. Poté budou analyzovány vybrané produkty a bude u nich provedena komparace, která zdůrazní jejich výhody a nevýhody. Vícekriteriální analýza variant bude vypočtena pomocí metody TOPSIS. V závěru budou obě analýzy porovnány. Z porovnání vyplyne následné doporučení produktů.

4.1 Dotazníkové šetření

Pro zpracování praktické části bakalářské práce je důležitým podkladem dotazníkové šetření, které je sestaveno především na základě vymezených cílů. Dotazníkové šetření je výhodné v tom, že dokáže shromáždit velké množství dat za krátkou dobu. Autorka se v tomto šetření snažila otázky formulovat srozumitelně dle statistických poznatků. Dotazník obsahuje 14 otázek, které lze rozdělit podle formy či účelu. Počet otázek byl vybrán tak, aby dotazník respondenty neunavoval. Struktura dotazníku byla rozdělena na dvě části. V první části, která se zaměřuje na zkoumaný problém, respondenti odpovídali na otázky ohledně své zkušenosti s bankami. Druhou částí je část rozřazovací, kdy se respondenti zařadili do určitých věkových skupin, určili svoje pohlaví a typ vzdělání. Dotazník byl vytvořen pomocí Formuláře Google.

Studenti, kteří představovali cílovou skupinu dotazníkového šetření, využili vyplnění dotazníku přes online formulář. Klíčovou otázkou celého dotazníku bylo, zda zmíněný student má nebo nemá studentský bankovní účet. Aby autorka mohla porovnat pouze čtyři vybrané bankovní produkty, další otázkou bylo, u jaké banky má respondent zřízený studentský účet. Z těchto odpovědí budou vybrány čtyři nejčastější.

Dotazník byl šířen pomocí sociálních sítí. Tento typ rozšíření mezi respondenty je vůči cílové skupině a jejímu věku adekvátní. Dotazník byl umístěn na sociální síť od 10. října 2018 do 24. října 2018. V tomto období na dotazník odpovědělo 122 respondentů. Převážnou většinu tvořily ženy, tedy 88 osob. A zbytek představovali muži, tedy 34 osob.

4.2 Výsledky dotazníkového šetření

První a nejdůležitější otázkou na respondenty byla skutečnost, zda mají zřízený studentský bankovní účet. 110 (90,2 %) osob odpovědělo, že ano a zbylých 12 (9,8 %) osob odpovědělo záporně, nemají tedy tento typ účtu zřízený. Pokud odpověď zněla ano, studenti pokračovali na další otázku. V opačném případě byl dotazník ukončen.

V další otázce bylo úkolem zjistit, u jaké bankovní instituce je tento studentský účet zřízený. Na výběr bylo z deseti bank, a to z AirBank, České spořitelny, ČSOB, Equa Bank, Komerční banky, mBank, Moneta Money Bank, Raiffeisen Bank a Unicredit Bank. Dále zde byla možnost „jiné“. Tento typ odpovědi umožňoval uvést jinou banku. V tomto případě respondenti jako další banky uvedli Poštovní spořitelnu, Sperbank, Fio banku, Era a Revolut. Nejčtenější vybranou možností byla Česká spořitelna, a to v zastoupení 33 osob (27 %) z celkového počtu 122. Druhou nejčastěji vybranou možností byla ČSOB, pro kterou hlasovalo 28 (23 %) osob. Na třetím místě setrvala Komerční banka v zastoupení 27 (22,1 %) osob. Poslední volená banka, která bude podrobněji analyzována je AirBank, pro kterou hlasovalo 10 (8,2 %) osob. V případě AirBank došlo k výraznému propadu v počtu hlasů. Na základě získaných informací z této otázky byly k analýze a následnému zvolení přijatelného studentského bankovního účtu vybrány čtyři nejčastěji zmiňované bankovní instituce, a to Česká spořitelna, ČSOB, Komerční banka a AirBank.

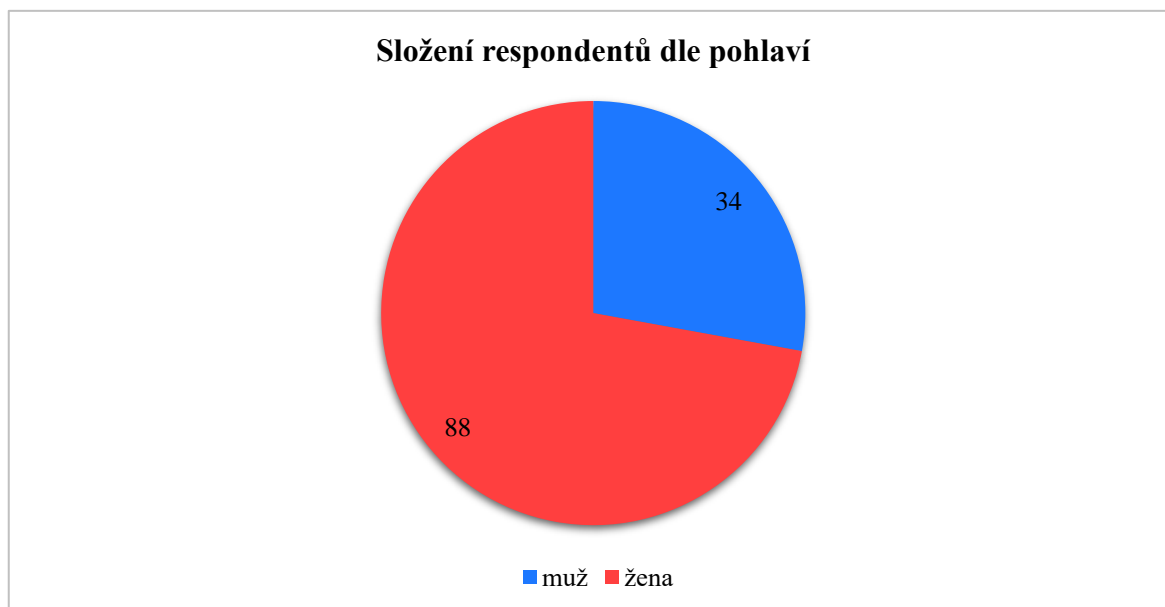
Dále se autorka zabývala také skutečností, jaký byl podnět respondentů k vytvoření studentského účtu. Zde bylo pět možností: uložení peněžních prostředků, kontrola a rychlá manipulace s penězi, bezhotovostní transakce, společnost a rodiče. Respondenti mohli i v této otázce využít odpověď „jiné“ a uvést svůj vlastní důvod pro zřízení studentského bankovního účtu. Většina studentů, tedy 53 osob (43,4 %), uvedla, že podnětem k založení studentského bankovního účtu bylo uložení peněžních prostředků. Následujícími vybíranými impulzy byly rodiče a také rychlá a snadná manipulace s penězi. Mezi odezvami, které studenti uvedli pomocí možnosti „jiné“, se objevovaly odpovědi jako výplata, brigáda či odjezd do zahraničí.

Obsahem dalších otázek bylo zjištění, jak často studenti manipulují se službami studentského účtu. Například jak často platí pomocí platební karty, jak často vybírají peněžní prostředky z účtu a jak často zadávají jednorázové příkazy k úhradě. Odpovědi mohla být jedna z těchto možností: několikrát týdně, jednou až dvakrát měsíčně, méně než jednou

měsíčně a téměř vůbec. Obecně se trend použití bezkontaktních karet zvyšuje. Tato skutečnost se potvrdila pomocí otázky, která se dotazovala na četnost plateb uskutečněných platební kartou. Většina respondentů, konkrétně 109 (89,3 %) osob, odpovědělo, že platbu platební kartou uskutečňují několikrát týdně. V souvislosti s odpovědí se potvrzuje skutečnost, že se množství hotovosti v oběhu snižuje. Odpovědi na otázku, která se zajímala o četnost výběru hotovosti z účtu, byly různorodé. Nejpočetnější zastoupení měla odpověď jednou až dvakrát měsíčně, kterou uvedlo 60 (49,2 %) osob. Zadáním jednorázového příkazu k úhradě klient uskutečňuje platbu ve prospěch jiné osoby. Tento příkaz zadává jednou až dvakrát měsíčně 71 (58,2 %) respondentů.

Bankovníctví se neustále vyvíjí a bankovní služby dostávají nový nádech. Banky se snaží svým klientům přístup k peněžním prostředkům a celkově ke službám, které banka poskytuje, usnadnit. A právě v tomto kontextu autorka využila jedné otázky na zjištění skutečnosti, zda mladí lidé využívají více internetové bankovníctví, mobilní bankovníctví či kamennou pobočku. Nebylo překvapením, že nejčastěji využívaným prostředkem je internetové bankovníctví, a to 66 (54,1 %) respondenty. V závěsu za ním je mobilní bankovníctví, zastoupené 53 (43,4 %) respondenty.

Graf č. 1: Složení respondentů dle pohlaví

Zdroj: Vlastní zpracování, 2018

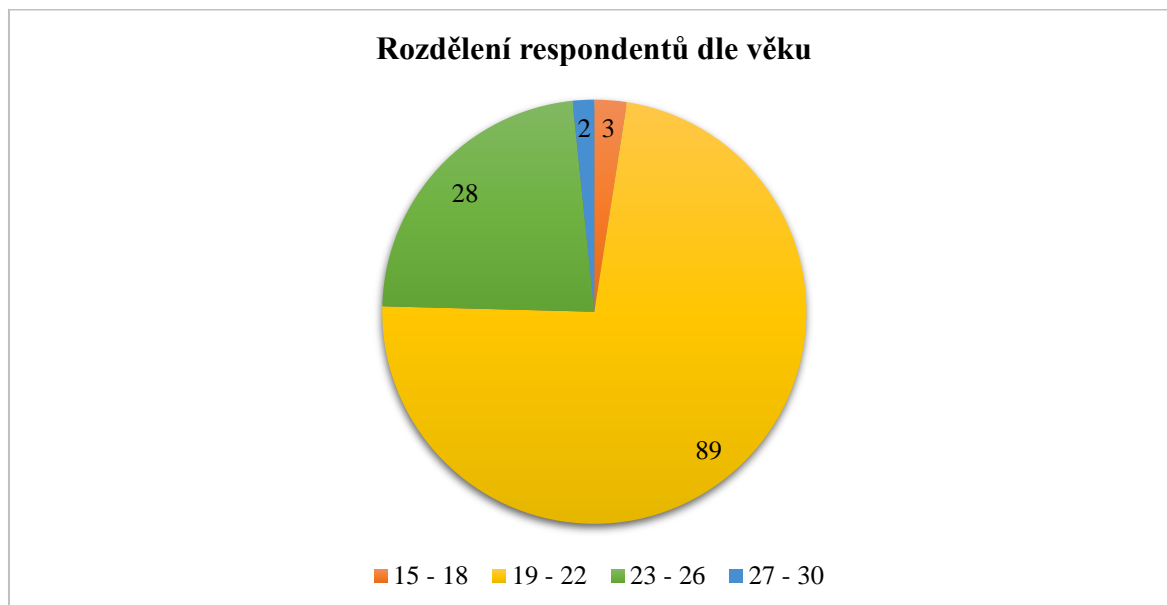
Jednou z hlavních otázek, díky které byly sestaveny preference fiktivního klienta, byla otázka, která zjišťovala důležitost kritérií jednotlivých respondentů při výběru banky. Dotazovaní mohli pro všech deset kritérií volit body na škále od 1 do 5, přičemž 1

představuje zcela nedůležité kritérium pro volbu banky a 5 nejdůležitější kritérium pro volbu banky. Zde byla uvedena tato kritéria: poplatky za vedení účtu, poplatky za výběr, platba za výběr v zahraničí, mobilní bankovníctví, internetové bankovníctví, bezkontaktní karta, četnost bankomatů, určité výhody při založení účtu, povolený debet a celková image banky.

Samotný konec dotazníku, jak již bylo zmíněno, byl formován rozřazovacím typem otázek. Rozdělení respondentů bylo určeno dle pohlaví, věku a typu vzdělání. Celkový počet respondentů dosáhl 122 osob. Většinu těchto osob zastupují ženy, jak lze vidět v grafu č. 1: Složení respondentů dle pohlaví. Konkrétně 88 (72 %) osob tvoří ženy. Zbylou část tvoří muži, tedy 34 (28 %) osob.

Dále byli respondenti rozčleněni dle věku do různým věkových skupin, jak lze vyčíst z grafu č. 2: Složení respondentů dle věku. Jednalo se o skupiny od 15 do 18 let, od 19 do 22 let, od 23 do 26 let a od 27 do 30 let věku. Nejpočetnější skupinou dle věkového rozdělení představuje skupina od 19 do 22 let věku. Tato skupina představuje číselně 89 (73 %) osob.

Graf č. 2: Složení respondentů dle věku

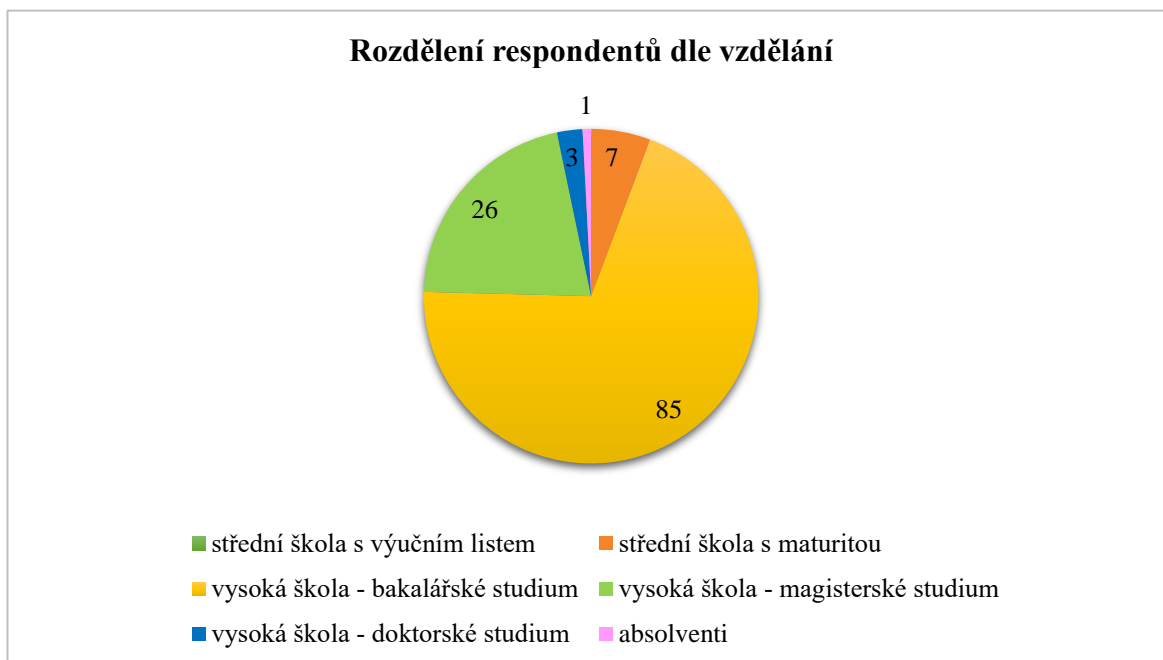

Zdroj: Vlastní zpracování, 2018

Poslední rozřazení respondentů proběhlo dle aktuálního typu studia. Rozdělení je zmapováno v grafu č. 3: Složení respondentů dle vzdělání. Jelikož byl dotazník určen studentům (popřípadě čerstvým absolventům) od 15 do 30 let věku, bylo toto rozdělení předvídatelné. Největší skupinu v této otázce tvoří skupina studentů, která v současné době studuje vysokou školu, a to konkrétně bakalářský typ studia. Skupina obsahuje 85 (69,7 %)

osob. Další významnou skupinou je skupina respondentů, která aktuálně studuje magisterský obor na vysoké škole. Do této skupiny se zařadilo 26 (21,3 %) studentů.

Graf č. 3: Složení respondentů dle vzdělání

Zdroj: Vlastní zpracování, 2018

Z výsledků dotazníkového šetření vyplývá, že 105 studentů z celkového počtu 122 preferuje účty bez poplatků za vedení a je jasné, že tyto skutečnosti ovlivňují jejich volbu bankovního produktu.

Zajímavým prvkem dotazníku byla otázka, která se vztahovala na povolený debet. Zda respondenti někdy přecherпали povolenou hodnotu svého účtu. Odpovědi na tuto otázku dopadly více než příznivě. 107 studentů uvedlo, že přecherpání účtu nevyužili. Pouze 15 studentů odpovědělo kladně. Jedná se o to, že klient může překročit povolenou hranici účtu a téměř bez poplatků vstoupit do minusové částky účtu. Zpravidla se tento debet sjednává nad rámec běžného účtu.

V případě bankovních služeb nebyli respondenti příliš náročni. Jako velmi důležité a nejdůležitější považují studenti mobilní bankovníctví, internetové bankovníctví a bezkontaktní kartu. Proto celé dotazníkové šetření poukazuje na fakt, že většina respondentů není v oblasti bankovních služeb příliš náročná.

4.3 Fiktivní klient

Fiktivní klient se skládá z nejčastějších odpovědí, které se objevily v dotazníkovém šetření.

Tohoto klienta představuje žena ve věku od 19 do 22 let, která je v současné době studentkou vysoké školy, konkrétně bakalářského oboru. Tyto nejčastější odpovědi jsou graficky zobrazeny v kapitole číslo 4.2 Výsledky dotazníkového šetření.

Hlavním podnětem zmíněného fiktivního klienta, tedy studentky vysoké školy, k vytvoření studentského bankovního účtu je uložení peněžních prostředků na studentský účet.

Je to klient, který několikrát týdně využívá platbu platební kartou. To znamená, že pokud by banka požadovala poplatky za platbu kartou, bude nabízený produkt nejmenované banky nevhodný. Jelikož tento klient více využívá bezhotovostního styku, jeho výběry z účtu probíhají pouze jednou až dvakrát měsíčně. Služby, které banka nabízí využívá zejména pomocí internetového bankovníctví. V tomto internetovém bankovníctví zadává jednou až dvakrát měsíčně jednorázové příkazy k úhradě. Trvalý příkaz k úhradě zřízený nemá. Přecherpání účtu, tedy povoleného debetu, zatím nevyužil.

Tabulka č. 1: Fiktivní klient

Fiktivní klient	důležitost	body
poplatky za vedení účtu	velmi důležité	4
poplatky za výběry z účtu	velmi důležité	4
platba za výběr v zahraničí	spíše nedůležité	2
mobilní bankovníctví	velmi důležité	4
internetové bankovníctví	velmi důležité	4
bezkontaktní karta	nejdůležitější	5
četnost bankomatů	velmi důležité	4
určité výhody při založení	velmi důležité	4
povolený debet	zcela nedůležité	1
celková image banky	spíše důležité	3

Zdroj: Vlastní zpracování, 2018

Kritéria, která byla použita v dotazníkovém šetření, tento klient ohodnotil dle jeho preferencí. Jak jsou jednotlivá kritéria pro studentku vysoké školy důležitá, je zmíněno v tabulce č. 1: Fiktivní klient.

4.4 Charakteristika bankovních produktů vybraných bank

Dle odpovědí, které respondenti uvedli, byly vymezeny čtyři nejčastěji vybírané banky, kterými se staly: Česká spořitelna, ČSOB, Komerční banka a Air Bank. Zmíněné banky a jejich bankovní produkty určené studentům budou nadále charakterizovány a stručně vyhodnoceny.

4.4.1 Česká spořitelna

Jelikož je Česká spořitelna největší bankou v České republice, má také nejširší klientelu, která sahá až k 5 milionům osob. Tuto skutečnost ovlivňuje také tradice této banky. Banka byla založena již v roce 1825, a to jako první česká spořitelna. V současnosti je Česká spořitelna součástí Erste Groupe. (Csas.cz, cit. online 3.12.2018)

Nabídkou České spořitelny je studentský účet s jednoduchým názvem **Účet pro studenty**. Tento účet mohou využívat klienti, jak je zmíněno na webových stránkách České spořitelny, od 0 do 26 let. A dále musí potenciální klient splnit všeobecné obchodní podmínky. Založení účtu je podmíněno předložením dokladu totožnosti a pro zvýhodněné nabídky předložením potvrzení o studiu. Potvrzení o studiu se předkládá nejdříve 3 měsíce před dovršením 21. roku studenta, a to pouze jednou.

Vedení účtu je do 26. roku zdarma. Založení a zrušení je také bez poplatku. Výhodou tohoto účtu je skutečnost, že po dovršení 26 let je tento typ účtu převeden na účet typu Moje zdravé finance, který se poskytuje na dva roky zdarma.

Základní balíček Účtu pro studenty poskytuje následující služby: poskytnutí debetní karty, telefonní a internetové bankovníctví, všechny příchozí úhrady v Kč, všechny elektronicky zadané odchozí úhrady v Kč (včetně trvalých příkazů, inkas a SIPO), všechny výběry hotovosti z bankomatů České spořitelny a kontokorent.

Ceník zmíněného studentského účtu nabízí i další zpoplatněné služby, kterými jsou zasílání informační SMS, poskytnutí druhé karty, výběr z bankomatů v zahraničí, zvýhodněné zahraniční úhrady, multiměnová funkce a debetní nálepka.

Pro účely výpočtu je dále důležitý výběr z cizího bankomatu, který je zpoplatněn 40 Kč. Za výběr z bankomatu v zahraničí je poplatek 125 Kč, pokud se ovšem jedná o bankomat skupiny Erste je výběr zpoplatněn částkou 5 Kč. Výběry z bankomatů České spořitelny jsou zdarma a po celé České republice je přesně 1472 těchto bankomatů. Účet pro studenty

neposkytuje žádné výhody při založení. Povolený debet je třeba sjednat a je zpoplatněn 25 Kč za měsíc s úrokem 18,9 % p.a. (Csas.cz, cit. online 30.11.2018)

4.4.2 ČSOB

Banka byla založena roku 1964 státem. Jejím účelem v této době byla podpora zahraničního obchodu. (Csob.cz, cit. Online 3.12.2018)

Tato banka poskytuje běžný účet s názvem **Plus konto**. Tento účet je vhodný pro studenty a pro ostatní skupiny osob, které jsou uvedeny na webových stránkách banky.

Účet si mohou zřídit osoby, které jsou zařazeny do čtyř skupin tak, aby pro ně bylo vedení účtu zdarma. Do těchto skupin se řadí děti od narození až do věku 26 let, dospělí od 26 do 58 let s podmínkou příjmu 10 000 Kč měsíčně, při mateřské a rodičovské dovolené až na 3 roky a osoby starší 58 let plus zdravotně postižení, a to s pravidelným příjmem 5 000 Kč. Ostatní osoby platí měsíční poplatek za vedení účtu 69 Kč.

Základní balíček tohoto účtu zahrnuje příchozí tuzemské úhrady, odchozí tuzemské úhrady, trvalé příkazy, inkasa, zřízení trvalých příkazů, změny v odchozích úhradách, změny trvalých příkazů, internetové bankovníctví, elektronické zaslání výpisu z účtu, poskytnutí dvou debetních karet, výběry hotovosti z bankomatů ČSOB na území České republiky a výběr hotovosti u přepážky České pošty, a to jednou za měsíc.

Zpoplatněné jsou v případě tohoto produktu služby nad rámec základního balíčku. K těm se řadí výběry z bankomatu v zahraničí, za které je poplatek 100 Kč. Výběr z cizího bankomatu na území České republiky je zpoplatněn 40 Kč, přičemž četnost bankomatů ČSOB je úctyhodná. V současnosti ČSOB spravuje 1002 bankomatů. K tomuto účtu je možné sjednat povolený debet, který je poskytován zdarma od 2 000 do 20 000 Kč s úrokem 17,9 % p.a. (Csob.cz, cit. online 30.11.2018)

4.4.3 Komerční banka

Komerční banka je hojně využívána podnikateli, ale také fyzickými osobami. Byla založena roku 1990 a uvádí, že každý pátý Čech je jejím klientem. (Kb.cz, cit. online 3.12.2018)

Studentským produktem této banky je **Studentský účet G2**. Tento účet mohou zdarma využívat klienti od 15 do 30 let věku. Mezi výhody tohoto produktu patří dlouhé využívání studentských služeb, bezplatné výběry v zahraničí, bonus při sjednání účtu s ISICem, možnost přečerpání účtu a výběr vlastního designu na kartu. Ke studentskému účtu G2 je

poskytována embosovaná G2 karta. Zkráceně se jedná o kartu, na které jsou vyraženy údaje o majiteli a údaje o samotné kartě.

K nejčastěji využívaným službám se řadí výběr hotovosti, internetové bankovníctví nebo také výpis z účtu. Výběr hotovosti z bankomatu Komerční banky je zdarma, přičemž za výběr hotovosti z bankomatu cizí banky je poplatek 39 Kč. Poplatek za výběr v zahraničí činí 99 Kč, ale až po vyčerpání jednoho výběru zdarma. V rámci tohoto produktu jsou výpisy z účtu s měsíční četností zdarma. Služby, které jsou v rámci tohoto produktu zdarma jsou zřízení trvalého příkazu, SIPA, platba trvalým příkazem, platba automatickým převodem a odepsaná inkasní platba.

Další službou může být sjednání povoleného debetu, který v tomto případě může činit až 5000 Kč, a to bez dalších poplatků. Pokud bude chtít klient tuto hranici překročit, může dojít až k částce 20 000 Kč s úrokem 12 % p.a. Počet bankomatů Komerční banky vzrostl na 770.

Student, který si tento účet vybral, obdrží při jeho založení finanční výhodu 350 Kč. Podmínkou je platný ISIC průkaz. (Kb.cz, cit. online 30.11.2018)

4.4.4 Air Bank

Stejně jako ČSOB má tato banka ve své nabídce běžný účet, který se vyskytuje ve dvou variantách, a to v Malém a Velkém tarifu. **Malý tarif** je doporučován studentům, poněvadž je svými poplatky vhodný pro tento typ klientely. (Airbank.cz, cit. online 3.12.2018)

Služby, které tato banka poskytuje zdarma, jsou vedení účtu v korunách, eurech a dolarech. Dále také zřízení debetní karty, zadávání příchozích a odchozích plateb v rámci České republiky, trvalé příkazy, inkasa a SIPA. Banka také nabízí zasílání elektronického výpisu z účtu, a to jednou měsíčně zcela zdarma. Další častou službou je výběr a vklad hotovosti z bankomatů, které jsou taktéž zdarma.

Zpoplatněné služby zahrnují výběry hotovosti z jiných bankomatů. Výběr z bankomatu jiné banky je spojený s poplatkem ve výši 25 Kč. Výběr na pobočce Sazky činí 10 Kč. Výběr z bankomatu v zahraničí je v případě Evropské unie zpoplatněn 25 Kč. Výběr z bankomatu mimo Evropskou unii činí 100 Kč. Je možné sjednání povoleného debetu bez poplatků do 10 000 Kč s úrokem 18,9 % p.a.

Tato banka vlastní 350 bankomatů. Jejich počet nadále roste, jelikož banka je na trhu pouze 7 let. (Airbank.cz, cit. online 30.11.2018)

4.5 Komparace produktů

V rámci porovnání jednotlivých produktů, které jsou výše zmíněné, byla vypracována komparativní analýza. Tato analýza se zaměřuje zejména na poplatky, které plynou z využívání studentských bankovních účtů.

Ke konečnému vyhodnocení byl vypracován souhrnný sazebník, který je uveden v příloze č. 2: Porovnání poplatků vybraných bank. Tento sazebník obsahuje zásadní poplatky či skutečnosti spojené s vedením a službami jednotlivých účtů, které jsou poskytovány v souladu s využitím konkrétního bankovního produktu.

Zřízení, vedení a zrušení účtu

U všech vybraných bankovních institucí a jejich produktů je zřízení, vedení a zrušení účtu zdarma. Co se týče zřízení a vedení studentského účtu, tak jednotlivé banky mají podmínky, při kterých je toto vedení zdarma. U České spořitelny je vedení Účtu pro studenty zdarma od narození do 26 let. Stejně podmínky má i ČSOB se svým produktem Plus konto. Studentský účet G2 od Komerční banky poskytuje vedení účtu od 15 do 30 let věku zdarma. Jelikož Air Bank se svým produktem Malý tarif neposkytuje přímo studentský bankovní účet, ale pouze produkt nabízený jako vhodné řešení pro studenty, je jeho vedení od 18 let věku zdarma. Účet, jehož vedení by bylo zdarma a který by klient využíval nejdéle, by byl v tomto případě Malý tarif od AirBank. Pokud by ale fiktivní klient chtěl účet využívat po dobu studií, poté by vhodnými produkty byly Účet pro studenty od České spořitelny a Plus konto od ČSOB. Dále také Studentský účet G2 od Komerční banky, přičemž tento účet může klient aktivně využívat až od 15 let, tedy od počátku studia na střední škole.

Pokud se klient rozhodne pro zřízení účtu, může být podmínkou minimální vklad. U České spořitelny a jejího Účtu pro studenty činí tento počáteční vklad 100 Kč. Plus konto od ČSOB vyžaduje počáteční vklad v hodnotě 200 Kč. Komerční banka a její produkt Studentský účet G2 již počáteční vklad nevyžadují. Dříve činil tento vklad 300 Kč. Malý tarif od AirBank rovněž počáteční vklad nepožaduje.

Výpis z účtu

V dnešní době je internetové bankovníctví velmi žádané. V rámci této služby může klient rychle kontrolovat své finanční prostředky také prostřednictvím výpisu z účtu. Tyto elektronické výpisy mají zpravidla měsíční četnost a u všech zmíněných bankovních produktů jsou v elektronické podobě zdarma. Pokud bude chtít klient svůj výpis zasílat

poštou, musí uhradit určitý poplatek dle sazebníku dané banky. U České spořitelny činí tento poplatek 30 Kč, taktéž je tomu i u ČSOB. Komerční banka tuto formu výpisu zpoplatňuje částkou 35 Kč. U AirBank je tento poplatek téměř o 29 % nižší a činí 25 Kč.

Vklad na účet

Pokud bude klient vkládat své finanční prostředky na účet, nebude tento vklad zpoplatněn. To platí u všech výše zmíněných bankovních institucí. Vklad může proběhnout ve formě vkladového bankomatu nebo ve formě osobního vložení peněz na pobočce konkrétní banky.

Výběr z účtu

Všechny výběry z účtu, které proběhnou v bankomatu příslušné banky, jsou zdarma. Pokud klient uskuteční výběr pomocí bankomatu cizí banky, je tento výběr zpoplatněn. Česká spořitelna zpoplatňuje výběr z cizího bankomatu částkou 40 Kč. Taktéž je tomu i u ČSOB. Komerční banka má tento poplatek nastaven na 39 Kč. Nejmenší poplatek za výběr z cizího bankomatu má AirBank. Tento poplatek je o 37,5 % nižší než u České spořitelny či ČSOB a činí 25 Kč. Pokud klient nevyužije bankomat, je zde možnost výběru na pobočce. Výběr na pobočce České spořitelny a ČSOB je zpoplatněn 80 Kč. U Komerční banky je tento poplatek nižší o 6,25 % a činí 75 Kč. AirBank tuto službu neposkytuje, jelikož na každé její pobočce má klient možnost výběru ze svého účtu prostřednictvím bankomatu.

Výběry v zahraničí jsou také zpoplatněny. U České spořitelny může klient v zahraničí vybírat v bankomatech skupiny Erste. U bankomatů této skupiny je výběr v zahraničí zpoplatněn pouze částkou 5 Kč. Pokud klient nevyhledá bankomat typu Erste, je výběr v zahraničí zpoplatněn 125 Kč. U ČSOB činí poplatek za výběr v zahraničí 100 Kč. Komerční banka má v rámci studentského bankovního účtu jeden výběr za měsíc zdarma. Pokud tedy klient provede další výběr v rámci jednoho měsíce, bude výběr zpoplatněn 99 Kč. U AirBank a jejího Malého tarifu je výběr v Evropské unii zpoplatněn 25 Kč. Mimo Evropskou unii tento poplatek činí 100 Kč.

Příkazy k úhradě

Příkazy k úhradě se dělí na jednorázové a trvalé. Pokud klient zřízení těchto příkazů uskuteční prostřednictvím internetu, je poplatek za zřízení nulový. Jednorázový příkaz zřízený na pobočce je u České spořitelny zpoplatněn částkou 80 Kč. U ČSOB činí poplatek za zadání jednorázového příkazu k úhradě 50 Kč. Komerční banka tento papírový příkaz

zpoplatňuje částkou 49 Kč. Pokud bude klient vyžadovat okamžité zpracování příkazu, poplatek bude činit 79 Kč. U AirBank činí tento poplatek 1 Kč, je tedy nejmenší.

Trvalý příkaz k úhradě, jehož zadání provede klient na pobočce České spořitelny, není zpoplatněn. Tak je tomu i u AirBank v rámci Malého tarifu. U ČSOB je zadání trvalého příkazu zpoplatněno 50 Kč. U Komerční banky je tento poplatek navýšen o 58 %, činí tedy 79 Kč. Stejně podmínky platí pro změnu trvalého příkazu. Pokud klient bude chtít trvalý příkaz zrušit osobně a dostaví se na pobočku, je u všech zmíněných bankovních produktů nulový poplatek.

Inkaso

Vyrovnání pohledávky neboli inkaso zřízené přes internet není zpoplatněno. Příkaz k inkasu, jehož zřízení bude klient požadovat na pobočce, je u ČSOB zpoplatněn 50 Kč. U Komerční banky tento poplatek činí 79 Kč, taktéž je tedy navýšen o 58 %. Stejně poplatky platí i u změny inkasa. Česká spořitelna a AirBank nevede žádné poplatky za zřízení a změnu inkasní platby. Pokud se klient rozhodne pro zrušení inkasa, nebude toto zrušení zpoplatněno, a to ani u jedné výše zmíněné bankovní instituce.

4.6 Vícekriteriální analýza variant

Pro výběr nejvhodnějšího bankovního produktu bylo využito vícekriteriální analýzy variant. Vícekriteriální analýza variant je jedním z typů modelů vícekriteriálního rozhodování, které představuje složitý rozhodovací proces uskutečněný na základě výpočtu. Příkladem takového rozhodování může být výběr a nákup užitného předmětu či služby, výběrové řízení nebo stanovení pořadí závodníků. Druhým typem modelu vícekriteriálního rozhodování je vícekriteriální optimalizační model, kdy jsou přípustná řešení vymezena omezujícími podmínkami tedy implicitně. V takového případě probíhá optimalizace podle účelových funkcí. Na rozdíl od vícekriteriální analýzy variant, kdy všechny přípustné varianty lze explicitně vypsát. V modelu vícekriteriální analýzy variant také rozhodovatel vybírá podle dvou a více kritérií a cílem je nalezení jediného kompromisního řešení. (Šubrt, 2015)

Zprvu bylo důležité vymezit nabídku, tedy produkty, ze kterých autorka bude vybírat kompromisní variantu a poptávku, která představuje fiktivního klienta. Tento klient bude vytvořen z nejčastějších odpovědí, které se objevují v dotazníkovém šetření. Odpovědi a jejich důležitost jsou uvedeny v tabulce č. 1: Fiktivní klient. Jak již bylo zmíněno, studenti se dle dotazníkového šetření zařadili do méně náročného typu klientely. Bude se tedy jednat o studenta či čerstvého absolventa ve věku od 15 do 30 let, který si v současné době vybírá ze 4 bankovních produktů, a to z Plus konta od České spořitelny, Účtu pro studenty od ČSOB, účtu G2 od Komerční banky a Malého tarifu od Air Bank. Konkrétní model fiktivního klienta lze nalézt v kapitole 4.3 Fiktivní klient. Jeho preference budou určeny váhami kritérií, které budou následně vypočteny bodovací metodou.

Poté, co se spočítají váhy jednotlivých kritérií, bude sestavena tabulka. Tato tabulka neboli kritériální matice bude obsahovat slovní popis zadání, jak lze vidět v příloze č. 4: Slovní hodnocení kritérií. Jednotlivá kritéria budou tedy slovně vyčíslena, a to především dle dostupných ceníků a podmínek jednotlivých bank. Poté bude toto slovní vyjádření převedeno na číselné vyjádření kritérií, se kterým bude autorka následně provádět výpočet. Jednotlivé kroky výpočtu budou podrobně rozepsány níže.

Zvolená kritéria pro výpočet musí splňovat určitá pravidla. Prvním pravidlem je pravidlo úplnosti, které říká, že žádná důležitá kritéria nesmí chybět. Za důležité kritérium se považuje zpravidla cena. Druhým pravidlem je pravidlo minimálního rozsahu. Toto pravidlo je založeno na skutečnosti, že nesmí být použito žádné nedůležité kritérium. To

znamená, že kritéria nesmí mít velmi malou váhu. Dalším pravidlem je pravidlo opercionality. To říká, že se pro výpočet používají pouze kritéria, která mají různou hodnotu. Pokud například budou všechny zvolené banky kritérium splňovat stejnou hodnotou, toto kritérium bude vynecháno. Posledním, tedy čtvrtým pravidlem, je pravidlo duplicity, které říká, že žádné kritérium nesmí být uvedeno dvakrát.

Jelikož bude ve výpočtu použito několika kritérií, výsledkem nebude nejlepší možné řešení, ale kompromisní řešení, což ve zkratce znamená, že rozhodovatel hledá kompromis při zahrnutí všech kritérií. Pokud by kritériální matice obsahovala pouze jedno kritérium, výsledkem by bylo řešení optimální.

4.6.1 Výpočet vah

Při výpočtu vícekritériální analýzy varianty jsou důležité dva propočty, a to výpočet vah kritérií a samotný výpočet kompromisní varianty.

Stanovení vah kritérií musí vycházet z cíle řešeného problému a také musí vycházet z profilu rozhodovatele.

Pro výpočet vah kritérií neboli modelaci preferencí rozhodovatele bude použita metoda bodovací, která vypočítá preference jednotlivých kritérií. Výpočet preferencí bude zahrnovat četnost odpovědí v dotazníkovém šetření. Složená otázka v dotazníku, z níž byla kritéria vybrána, obsahovala Lickertovu škálu. Tato škála má hodnoty 1-5, přičemž v tomto případě autorka zvolila možnost, že číslo 1 představuje zcela nedůležitou variantu a číslo 5 variantu nejdůležitější. Tato škála se dá použít i v opačném případě, kdy číslo 1 představuje nejlepší variantu a číslo 5 představuje nejhorší variantu. Otázka zadávala respondentovi úkol, který spočíval v bodování jednotlivých kritérií, která budou rozhodující při výběru banky.

Z předchozího zkoumání jednotlivých bank bylo zjištěno, že mobilní bankovníctví, internetové bankovníctví a bezkontaktní kartu poskytuje každá ze zmíněných bank. Proto by tato kritéria neměla žádnou vypovídací hodnotu, jelikož měla všechna stejnou váhu. Byly tedy pro následné výpočty vyškrtnuty na základě pravidla opercionality.

Samotný výpočet měl dvě fáze. První fáze spočívala v bodování jednotlivých kritérií. Bodování probíhalo skalárním součinem. Skalární součin je definován mezi dvěma vektory a zachycuje spojitost mezi velikostí vektoru a úhlem vektoru. Výsledkem tohoto součinu je reálné číslo. V tomto případě se body z Lickertovy škály vynásobily počtem respondentů

daného bodu. Tato škála a počet respondentů přiřazených k jednotlivým bodům jsou zmíněny v příloze č. 3: Výpočet vah kritérií. Například u poplatků za vedení účtu odpovědělo 52 osob, že dané poplatky jsou pro ně nejdůležitější. Vynásobila se tedy hodnota bodu (5) krát počet respondentů (52) a dále se přičítaly další součiny tohoto kritéria. Výsledkem tohoto příkladu je 517 bodů. Skalární součin byl vypočten u všech zmíněných kritérií, tím pádem byly všem kritériím přiřazeny body. Tyto body byly následně sečteny. Součet těchto bodů udal číslo 2808.

Tabulka č. 2: Váhy kritérií

Váhy kritérií		
Kritéria	Body	Váhy
poplatky za vedení	517	0,1841
poplatky za výběr	512	0,1823
platba za výběr v zahraničí	381	0,1357
četnost bankomatů	436	0,1553
výhody při založení studentského účtu	402	0,1432
povolený debet	224	0,0798
celkový image banky (počet let na trhu)	336	0,1197
CELKEM	2808	1,0000

Zdroj: Vlastní zpracování, 2018

Druhá fáze spočívala v přepočtení bodů na váhy. Dané váhy byly přepočteny podílem bodů jednotlivého kritéria se součtem všech bodů. Například u poplatků za vedení účtu, které dosáhly 517 bodů, byl výpočet proveden následovně: $517/2808$ bodů. Výsledkem je určená váha kritéria, a to konkrétně číslo 0,1841. Váhy kritérií byly zaokrouhleny na čtyři desetinná místa a jsou uvedeny v tabulce č. 2: Váhy kritérií. Výpočet ostatních vah kritérií proběhl také podílem bodů. Důležitá podmínka pro správnost výpočtu vah je skutečnost, že součtem vah by mělo být číslo 1.

4.6.2 Metoda TOPSIS

Pro výpočet kompromisního řešení bude využito metody TOPSIS, která je, dle daných podmínek pro výpočet, nejvhodnější. Metoda TOPSIS je metodou, která se řadí k pokročilým konceptům výběru kompromisní varianty. Snaží se minimalizovat vzdálenost od ideální varianty. Metoda TOPSIS předpokládá, že její řešení bude, co nejdále od bazální

varianty, která se značí D a současně bude co nejbližší ideální variantě, která se značí písmenem H. Ideální varianta představuje variantu, která je nejlepší ve všech kritériích a bazální varianta představuje variantu nejhorší ve všech kritériích. Dané varianty jsou pouze teoretické a nereálné.

Výpočet metody TOPSIS obsahuje několik kroků. Prvním z nich je normalizace kritériální matice, dále zohlednění vah kritérií v normalizované matici, výpočet vzdálenosti všech variant od ideální varianty, výpočet vzdálenosti všech variant od bazální varianty, a nakonec stanovení relativní vzdálenosti varianty od bazální varianty. Pro následující kroky je důležité použít přesně stanovené vzorce.

Zadání výpočtu, aplikovaného na tuto situaci, je uvedeno v kritériální matici, kdy v řádku jsou uvedené varianty a ve sloupci jsou uvedena kritéria. Zvolená kritéria představují nominální, ordinální i kardinální typy informací. Nominální informací se rozumí informace, kdy rozhodovatel zná pouze aspirační úroveň. To znamená, že při výpočtu se u takového typu kritéria může stanovit pouze rozdělení hodnoty na přípustné či nepřípustné nebo na ano či ne. Ordinální informace představuje pořadí. Kritérium u jednotlivých variant lze seřadit, a to například od nejlepšího po nejhorší. Kardinální informace představuje konkrétní hodnoty. Příkladem v tomto případě může být fakt, kolik klient zaplatí za výběr z bankomatu.

Kritériální matice byla zprvu sestavena slovně. Zde jsou pro lepší pochopení uvedeny i ty hodnoty, které je potřeba poté převést na určité číslo. Kritéria, kde jsou hodnoty vyjádřeny pouze fakty ano či ne, se nazývají binárními kritérii a jejich převedení na číselné vyjádření je velmi prosté. V případě hodnoty ano bude tato hodnota vyjádřena číslem 1. V případě hodnoty ne bude hodnota vyjádřena číslem 0. Hodnoty jako poplatky za vedení účtu, platba za výběr v zahraničí a povolený debet obsahují určité podmínky, proto u nich nelze určit hned zpočátku určitou číselnou hodnotu. Tato kritéria obsahují především ordinální informace a byla autorkou obodována. V tomto případě se do výpočtu promítá subjektivní pohled na výpočet. I přes tuto skutečnost se autorka snažila obodovat tato kritéria na škále od 1 do 5, aby již zavedenou škálu neměnila. Číslo 1 tedy představuje nejméně bodů, tedy nejhorší hodnocení a číslo 5 představuje nejvíce možných získaných bodů, tedy nejlepší hodnocení. U kritéria poplatky za vedení je rozhodující věkové rozhraní, ve kterém je účet poskytován zdarma. Proto se toto kritérium bodovalo podle délky doby, kdy je účet poskytován zdarma. U poplatků za výběr v zahraničí byly nalezeny určité výhody či

podmínky, proto bylo vhodné toto kritérium také obodovat. Zde byla rozhodující cena výběru v zahraničí, pokud byl výběr poskytnut v určitém časovém období zdarma, bylo mu v kritériální matici uděleno nejvíce bodů. Byl tedy obodován číslem 5. Kritérium povolený debet má několik hodnot. První z nich je měsíční poplatek za debet, druhým je částka, do které může klient tento debet čerpat a třetím z nich je s jakým úrokem bude tento debet čerpán. Zde byl rozhodující měsíční poplatek za tento debet a poté další podmínky. Po převedení slovního vyjádření na číselné vyjádření hodnot v kritériální matici může proběhnout výpočet.

Normalizace kritériální matice je vyjádřena vzorcem $r_{ij} = \frac{y_{ij}}{\sqrt{\varepsilon y_{ij}^2}}$. Tato normalizace

vytvoří tabulku s hodnotami r_{ij} . Hodnota y_{ij} představuje určitou hodnotu varianty, která odpovídá uvedenému kritériu, které je uvedeno v kritériální matici. Hodnota $\varepsilon(y_{ij})^2$ je součtem všech hodnot pro dané kritérium umocněné druhou mocninou. Pro lepší orientaci autorka tento výpočet zahrnuje do dalšího kroku, kterým je zohlednění vah kritérií v normalizované matici. Pokud by se první krok výpočtu nespojil s druhým krokem, obsahovat by výpočet kritériální matice r_{ij} a také kritériální matice w_{ij} . Byly by tedy vytvořeny dvě odlišné tabulky. Jejich odlišnost by spočívala v zohlednění vah.

Zohlednění vah v předchozím výpočtu je uvedeno v příloze č. 6: Výpočet metodou TOPSIS, kdy celá kritériální matice obsahuje hodnoty w_{ij} . Tyto hodnoty jsou přepočteny vzorcem $w_{ij} = r_{ij} \cdot v_j$, kdy hodnota v_j je hodnotou váhy konkrétního kritéria.

Pro další krok výpočtu, tedy výpočtu vzdálenosti všech variant od ideální varianty a od bazální varianty, je důležité určení ideální (H) a bazální (D) varianty. Ideální varianta je minimální hodnota w_{ij} konkrétního kritéria. To znamená, že například u kritéria poplatky za vedení je minimální variantou číslo 0,0471. Bazální variantou se naopak rozumí maximální hodnota w_{ij} konkrétního kritéria. U příkladu kritéria poplatky za vedení je bazální variantou číslo 0,1179. Po tomto určení proběhne výpočet vzdálenosti všech variant od ideální varianty, který je určen vzorcem $d_i^+ = \sqrt{\varepsilon(w_{ij} - h_j)^2}$. Tento vzorec odečte hodnotu ideální varianty od hodnoty w_{ij} , následně tento výsledek umocní na druhou a tímto způsobem sečte všechny takto vypočítané hodnoty v řádku (pro každou variantu) a poté tuto sečtenou hodnotu odmocní. To samé nastane v případě výpočtu vzdálenosti všech variant od bazální

varianty s tou změnou, že od hodnoty w_{ij} se odečte hodnota bazální varianty. Pro tento výpočet se tedy použije vzorec $d_i^- = \sqrt{\varepsilon(w_{ij} - d_j)^2}$.

Posledním krokem výpočtu metody TOPSIS je dopočet relativní vzdálenosti od bazální varianty. Pro tento dopočet platí vzorec $c_i = \frac{d_i^-}{d_i^+ + d_i^-}$. Všechny hodnoty pro podíl jsou zmíněné v tabulce č. 3: Relativní vzdálenost od bazální varianty.

Tabulka č. 3: Relativní vzdálenost od bazální varianty

d+	d-	c
$\sqrt{\varepsilon(w - h)^2}$	$\sqrt{\varepsilon(w - d)^2}$	$\frac{d^-}{d^+ + d^-}$
0,1645	0,1476	0,4728
0,1810	0,0879	0,3267
0,1297	0,1714	0,5692
0,2195	0,0436	0,1658

Zdroj: Vlastní zpracování, 2018

Dovršením výpočtu metody TOPSIS je vyhledat mezi hodnotami c_i maximální hodnotu, ze které se zároveň stává hodnota kompromisního řešení.

4.6.3 Výsledek výpočtu a doporučení vybraného produktu

V předchozí kapitole je popsána metodika výpočtu. Samotný výpočet metody TOPSIS je uveden v příloze č. 6: Výpočet metodou TOPSIS. Konečný výsledek a hodnota c_i jsou uvedeny v tabulce č. 4: Pořadí výsledků vícekriteriální analýzy variant. Maximální hodnota c_i je přiřazena produktu Studentský účet G2, který poskytuje Komerční banka.

Výsledkem metody TOPSIS je tedy Komerční banka, která ve svém balíčku nabízí vedení účtu zdarma, zaslání výpisu s měsíční četností, embosovanou G2 platební kartu, internetové bankovníctví, mobilní bankovníctví, expresní linku KB, výběry z bankomatu Komerční banky zdarma, výběr z bankomatu cizí banky za 39 Kč, sjednání debetu zdarma, ale také balíček ERASMUS. Komerční banka nabízí k tomuto účtu také garanci kvality, která tkví v tom, že pokud nebude klient po šesti měsících využívání spokojen, vrátí mu banka poplatky za vedení.

Požadavky fiktivního klienta na nový studentský účet jsou zmíněné v předchozí kapitole. Jejich srovnání s kompromisním řešením je jedním z dílčích cílů této bakalářské

práce. Tento fiktivní klient označil jako velmi důležitá kritéria poplatky za vedení účtu, poplatky za výběr, mobilní bankovníctví, internetové bankovníctví, četnost bankomatů a výhody pro založení účtu. Komerční banka splňuje vedení účtu zdarma, poplatky za výběr jsou mezi zmíněnými bankami na druhém místě s hodnotou 39 Kč, mobilní a internetové bankovníctví je součástí balíčku, který banka poskytuje. Četnost bankomatů je na třetím místě, nicméně se stále jedná o 770 bankomatů, což představuje velký počet. S výhodami při založení je na tom banka nejlépe. Jako nejdůležitější kritérium zvolil fiktivní klient bezkontaktní kartu. Toto kritérium bylo pro výpočet vyškrtáno, jelikož všechny zmíněné banky tento typ karty poskytují. Celková image banky je pro fiktivního klienta průměrně důležitá. Komerční banka působí na trhu 28 let a za tuto dobu si svoje jméno dokázala vybudovat. Platba za výběr v zahraničí je fiktivním klientem uvedena jako spíše nedůležité kritérium a povolený debet jako zcela nedůležité, přičemž hlavní předností Komerční banky jsou tato dvě kritéria. Při výpočtu metodou TOPSIS měla tato kritéria velmi vysokou vypovídací hodnotu.

Jelikož autorka výběr realizovala pomocí ekonomicko-matematické metody, doporučením pro fiktivního klienta je Studentský účet G2 od Komerční banky. Pořadí tohoto vyhodnocení je uspořádáno v tabulce č. 4: Pořadí výsledků vícekritériální analýzy variant.

Tabulka č. 4: Pořadí výsledků vícekritériální analýzy variant

Varianty	d+	d-	c	Pořadí
	$\sqrt{\varepsilon(w-h)^2}$	$\sqrt{\varepsilon(w-d)^2}$	$\frac{d^-}{d^+ + d^-}$	
Česká spořitelna	0,1645	0,1476	0,4728	2.
ČSOB	0,1810	0,0879	0,3267	3.
Komerční banka	0,1297	0,1714	0,5692	1.
Air Bank	0,2195	0,0436	0,1658	4.

Zdroj: Vlastní zpracování, 2018

V pořadí druhým produktem s nejlepší hodnotou c_i je produkt Účet pro studenty od České spořitelny. Výhodou Účtu pro studenty je velká četnost bankomatů a také tradice této instituce. Počet let na trhu je velmi vysoký oproti ostatním vybraným produktům. Nevýhodou jsou špatné podmínky u debetu k tomuto účtu a žádné výhody při založení.

Na třetím místě se umístila ČSOB s produktem Plus konto vhodným pro studenty. Velkou výhodou je také četnost bankomatů. Nevýhodou je vysoký poplatek za výběr v zahraničí.

Poslední v pořadí je Air Bank s produktem Malý tarif, který je často nabízen právě studentům. Jelikož tento produkt není určený pouze studentům, jeví se velmi výhodně pro ostatní skupiny obyvatel. Jeho velkou výhodou je vedení od 18 let věku zdarma a také téměř o polovinu nižší poplatek za výběr z cizího bankomatu oproti ostatním porovnávaným produktům. Další výhodou je také velmi nízký poplatek za výběr z bankomatu v Evropské unii. Z pohledu studenta může být nevýhodou již zmíněná podmínka zřízení od 18 let a také malá četnost bankomatů.

5 Závěr

Bakalářská práce se zabývá problematikou studentských účtů v České republice. Tato problematika byla zpracována pomocí analýz vybraných bankovních institucí, kterými byly Česká spořitelna, ČSOB, Komerční banka a AirBank.

Na základě dotazníkového šetření byl sestaven model fiktivního klienta, kterého představuje žena, tedy studentka vysoké školy ve věku od 19 do 22 let. Hlavní preference fiktivního klienta pro výběr bankovního produktu jsou bezkontaktní karta, poplatky za vedení účtu, internetové bankovníctví a poplatky za výběr z účtu.

Porovnání jednotlivých bankovních produktů, které představují Účet pro studenty od České spořitelny, Plus Konto od ČSOB, Studentský účet G2 od Komerční banky a Malý tarif od AirBank, proběhlo v rámci komparativní analýzy. Tato komparace byla zpracována na základě poplatků za zřízení, vedení a zrušení účtu, vklad na účet, výběr z účtu, příkaz k úhradě, trvalý příkaz k úhradě a poplatků za příkaz k inkasu. Nejdéle vedený účet zdarma nabízí AirBank, jelikož užívání tohoto účtu nemá horní věkovou hranici. AirBank poskytuje Malý tarif od 18 let věku. Nicméně tato analýza se zaměřuje na účty vhodné pro studenty a za studenta se tedy zpravidla považuje osoba do 26 let. Vedení účtu zdarma do 26 let poskytuje Česká spořitelna a ČSOB. Elektronický výpis z účtu je u všech bankovních produktů zdarma. Nicméně pokud bude klient požadovat doručení výpisu z účtu poštou, nejnižší poplatek za tuto službu uvádí AirBank, a to 25 Kč. Nejnižší poplatek za výběr z cizího bankomatu má taktéž AirBank, a to 25 Kč. Pokud bude klient vybírat v zahraničí, Komerční banka poskytuje jeden výběr s měsíční četností zdarma. Zadání jednorázových příkazů osobně na pobočce je u Malého tarifu zpoplatněno 1 Kč, což je v rámci tohoto konkrétního porovnání nejnižší částka. Dále AirBank s Českou spořitelnou nezpoptatňují zadání trvalého příkazu. Stejná situace nastává i v případě příkazu k inkasu. Dle poplatků je nejvhodnější variantou Malý tarif od AirBank.

Vícekritériální analýza variant vypočtená metodou TOPSIS vyhodnotila jako kompromisní řešení Studentský účet G2 od Komerční banky. Metoda TOPSIS vyhledala řešení, které je nejdále od bazální varianty, která se značí D a nejbližše ideální variantě, která se značí písmenem H. Komerční banka splňuje podmínku vedení účtu zdarma. Poplatky za výběr z cizího bankomatu činí 39 Kč. Mobilní a internetové bankovníctví je součástí balíčku, který banka poskytuje. Hlavní výhodou tohoto produktu je skutečnost, že jeden výběr z

bankomatu v zahraničí je zcela zdarma. Další výhodou je povolený debet, který je poskytován za velmi příznivých podmínek. Poté klienta příjemně překvapí i výhody poskytované při založení účtu.

Malý tarif od AirBank a Studentský účet G2 od Komerční banky mají společné podmínky pro minimální počáteční vklad, který je u obou zmíněných bank nulový. Zřízení, vedení a zrušení účtu mají taktéž obě banky zdarma. Rozdíl 14 Kč je u výpisu z účtu, který je zasílán poštou. U AirBank zaplatí klient za tento výpis 25 Kč, zatímco u Komerční banky 39 Kč. Výběr na pobočce je možný pouze u Komerční banky, a to za 75 Kč. U AirBank je tento výběr možný pomocí bankomatu. Poplatek za výběr v zahraničí činí u Komerční banky 99 Kč, přičemž jednou měsíčně je tento výběr zdarma. AirBank má poplatek 25 Kč v rámci Evropské unie a 100 Kč mimo Evropskou unii. Komerční banka poskytuje zadání příkazu na pobočce, které je zpoplatněno částkou 79 Kč. U AirBank není zadávání těchto příkazů na pobočce zpoplatněno.

Studentům, kteří mají preference zaměřené především na nízké poplatky, lze doporučit Malý tarif od AirBank. Pokud student bude klientem využívajícím více služeb a různých výhod, bude jeho volba zaměřena na Studentský účet G2 od Komerční banky. Výsledek komparativní analýzy a výpočtu vícekritériální analýzy variant neodpovídá dotazníkovému šetření, jelikož tyto banky jsou až na třetím a čtvrtém místě z hlediska četnosti využívání jejich produktů respondenty. Při volbě bankovního produktu záleží na potřebách a preferencích konkrétního potenciálního klienta.

6 Seznam použitých zdrojů

6.1 Knižní

BRČÁK, Josef, SEKERKA, Bohuslav, SEVEROVÁ, Lucie, STARÁ, Dana. (2018). *Makroekonomie - Makroekonomický přehled*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-708-5.

DVOŘÁK, Petr. (1999). *Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty*. Praha: Linde. ISBN 80-7201-141-3.

JEŽEK, Tomáš. (2002). *Peníze a trh*. Praha: Portál. ISBN 80-7178-685-3.

JUŘÍK, Pavel. (1999). *Svět platebních a identifikačních karet*. Praha: Grada Publishing. ISBN 80-7169-759-1.

KALABIS, Zdeněk. (2012). *Základy bankovníctví*. Brno: BizBooks. ISBN 978-80-265-0001-8.

POLOUČEK, Stanislav a kolektiv. (2006). *Bankovníctví*. Praha: C. H. Beck. ISBN 80-7179-462-7.

REVENDA, Zbyněk. (2014). *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. Praha: Management Press. ISBN 978-80-7261-279-6.

ŠUBRT, Tomáš a kolektiv. (2015). *Ekonomicko-matematické metody*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-563-0.

6.2 Internetové

Airbank.cz. *Běžný účet*. [online] [cit. online 30.11.2018]. Dostupné z:
https://www.airbank.cz/produkty/bezny-ucet/?airbid1=ppc_a_246894947221_13&gclid=Cj0KCQiAi57gBRDqARIsABhDSMr5MEmF9-FtBTXKdifY5UFKDpn7INIZbxJ1R21kTMmlXWYn3xebvngaAgHSEALw_wcB

Airbank.cz. *O AirBank*. [online] [cit. online 3.12.2018] Dostupné z:

<https://www.airbank.cz/o-air-bank/>

Cnb.cz. *O ČNB*. [online] [cit. 16.4.2018]. Dostupné z:

https://www.cnb.cz/cs/o_cnb/bankovni_rada/co_je_br.html

Csas.cz. *Kdo jsme*. [online] [cit. online 3.12.2018]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/o-nas/kdo-jsme>

Csas.cz. *Účet pro studenty*. [online] [cit. online 30.11.2018]. Dostupné z:

<https://www.csas.cz/cs/osobni-finance/ucty-karty/ucet-pro-studenty>

Csob.cz. *O ČSOB a skupině*. [online] [cit. online 3.12.2018]. Dostupné z:

<https://www.csob.cz/portal/csob/o-csob-a-skupine>

Csob.cz. *Plus konto*. [online] [cit. online 30.11.2018] Dostupné z:

<https://www.csob.cz/portal/lide/ucty/plus-konto>

Finance.cz. *Co to je kontokorentní úvěr?* [online] [cit. 30.4.2018]. Dostupné z:

<https://www.finance.cz/uvery-a-pujcky/kontokorentni-uvery-a-debety/abeceda-kontokorentnich-uveru/co-je-to/>

Kb.cz. *Historie KB*. [online] [cit. online 3.12.2018]. Dostupné z: <https://www.kb.cz/cs/o-bance/vse-o-kb/historie-kb>

Kb.cz. *Studentský účet G2*. [online] [cit. online 30.11.2018]. Dostupné z:

<https://www.kb.cz/cs/obcane/ucty/pro-studenty/studentsky-ucet-g2>

Mesec.cz. *Jaký studentský účet?* [online] [cit. 23.4.2018]. Dostupné z:

<https://www.mesec.cz/financni-portal/ucty/jaky-studentsky-ucet/>

Penize.cz. *Co je internetové bankovníctví?* [online] [cit. online 30.4.2018]. Dostupné z:

<https://www.penize.cz/80347-co-je-internetove-bankovnictvi>

Peníze.cz. *Co je příkaz k úhradě?* [online] [cit. online 1.5.2018] Dostupné z:

<https://www.penize.cz/slovník/prikaz-k-uhrade>

Ceníky vybraných bank

Airbank.cz. [online] [cit. online 3.12.2018]. Dostupné z: <https://www.airbank.cz/file-download/cenik>

Csas.cz. [online] [cit. online 3.12.2018]. Dostupné z: https://www.csas.cz/banka/content/inet/internet/cs/cenik_studentsky_ucet.pdf

Csob.cz. [online] [cit. online 12.12.2018]. Dostupné z: <https://www.csob.cz/portal/documents/10710/423623/sazebnik-fo-cz.pdf>

Ms-kb.cz. [online] [cit. online 12.12.2018] Dostupné z: <https://www.ms-kb.cz/file/cs/sazebnik/kb-20190115-sazebnik-1-obcane.pdf?ad0fa2aca4b0e46127796004ea395bd5>

7 Přílohy

Příloha č. 1: Dotazníkové šetření.....	55
Příloha č. 2: Porovnání poplatků vybraných bank.....	59
Příloha č. 3: Výpočet vah kritérií.....	60
Příloha č. 4: Slovní hodnocení kritérií.....	61
Příloha č. 5: Číselné hodnocení kritérií	62
Příloha č. 6: Výpočet metodou TOPSIS	63

Příloha č. 1: Dotazníkové šetření

Analýza studentských bankovních účtů

Vážení respondenti, vážené respondentky,

tímto bych Vás chtěla požádat o vyplnění dotazníku, který poslouží jako podklad pro vytvoření praktické části bakalářské práce.

Dotazník je zcela anonymní a je určený studentům od 15 do 30 let věku.

Předem děkuji za ochotu a Váš čas.

***Povinné pole**

1. Máte zřízený studentský bankovní účet? *

Označte jen jednu elipsu.

ano

ne *Po poslední otázce v této části přestaňte tento formulář vyplňovat.*

2. U které banky tento účet aktivně využíváte? *

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

AirBank

Česká spořitelna

ČSOB

Equa Bank

Komerční banka

mBank

Moneta Money Bank

Raiffeisen Bank

Unicredit Bank

Jiné: _____

3. Jaký byl hlavní impuls k vytvoření studentského bankovního účtu? *

Označte jen jednu elipsu.

uložení peněžních prostředků

kontrola a rychlá manipulace s penězi

bezhotovostní transakce

společnost

rodiče

Jiné: _____

4. Jak často platíte pomocí platební karty? *

Označte jen jednu elipsu.

- několikrát týdně
- jednou až dvakrát měsíčně
- méně než jednou měsíčně
- téměř vůbec

5. Jak často vybíráte hotovost z účtu? *

Označte jen jednu elipsu.

- několikrát týdně
- jednou až dvakrát měsíčně
- méně než jednou měsíčně
- téměř vůbec

6. Jakým způsobem nejčastěji využíváte bankovních služeb? *

Označte jen jednu elipsu.

- pomocí internetového bankovníctví
- pomocí mobilního bankovníctví
- osobně na pobočce

7. Jak často zadáváte jednorázové příkazy k úhradě? *

Označte jen jednu elipsu.

- několikrát týdně
- jednou až dvakrát měsíčně
- méně než jednou měsíčně
- téměř vůbec

8. Máte na svém účtu zadaný trvalý příkaz k úhradě? *

Označte jen jednu elipsu.

- ano
- ne

9. Jakou důležitost přisuzujete těmto kritériím při výběru banky a jejího produktu? *

Označte jen jednu elipsu na každém řádku.

	zcela nedůležité	spíše nedůležité	spíše důležité	velmi důležité	nejdůležitější
poplatky za vedení účtu	☐	☐	☐	☐	☐
poplatky za výběry z účtu	☐	☐	☐	☐	☐
platba za výběr v zahraničí	☐	☐	☐	☐	☐
mobilní bankovníctví	☐	☐	☐	☐	☐
internetové bankovníctví	☐	☐	☐	☐	☐
bezkontaktní karta	☐	☐	☐	☐	☐
četnost bankomatů	☐	☐	☐	☐	☐
určité výhody při založení studentského účtu	☐	☐	☐	☐	☐
povolený debet, tzn. čerpání do minusové částky	☐	☐	☐	☐	☐
celková image banky	☐	☐	☐	☐	☐

10. Využili jste někdy povoleného debetu, tzn. čerpání do minusové částky? *

Označte jen jednu elipsu.

- ano
 ne

11. Jak jste spokojeni se svou stávající bankou a službami, které poskytuje? *

Označte jen jednu elipsu.

	1	2	3	4	5	
nespokojen/á	☐	☐	☐	☐	☐	zcela spokojen/á

12. Jste v současné době studentem? *

Označte jen jednu elipsu.

- střední školy s maturitou
 střední školy s výučním listem
 vysoké školy - bakalářské studium
 vysoké školy - magisterské studium
 vysoké školy - doktorské studium
 již jsem absolventem

13. Jaký je Váš věk? *

Označte jen jednu elipsu.

- 15 - 18
 19 - 22
 23 - 26
 27 - 30

14. **Jakého jste pohlaví? ***

Označte jen jednu elipsu.

muž

žena

Děkuji Vám za pomoc.

Používá technologii
 Google Forms

Zdroj: Vlastní zpracování, 2018

Příloha č. 2: Porovnání poplatků vybraných bank

Sazebník					
Banka		Česká spořitelna	ČSOB	Komerční banka	Air Bank
Produkt		Účet pro studenty	Plus Konto	Studentský účet G2	Malý tarif
počáteční vklad		100	200	0	0
zřízení účtu		zdarma	zdarma	zdarma	zdarma
vedení účtu		zdarma	zdarma	zdarma	zdarma
zrušení účtu		zdarma	zdarma	zdarma	zdarma
výpis z účtu	elektronicky	0	0	0	0
	poštou	30	30	35	25
vklad	na pobočce	0	0	0	0
	v bankomatu	0	0	0	0
výběr	na pobočce	80	80	75	-
	z bankomatu	0	0	0	0
	z cizího bankomatu	40	40	39	25
	v zahraničí	5/125	100	0/99	25/100
příkaz k úhradě	zřízený na pobočce	80	50	49/79	1
	zřízený přes internet	0	0	0	0
trvalý příkaz	zřízený přes internet	0	0	0	0
	zřízený na pobočce	0	50	79	0
	změna na pobočce	0	50	79	0
	zrušení na pobočce	0	0	0	0
inkaso	zřízené přes internet	0	0	0	0
	zřízené na pobočce	0	50	79	0
	změna na pobočce	0	50	79	0
	zrušení na pobočce	0	0	0	0

Zdroj: Ceníky a sazebníky vybraných bank 2018; vlastní zpracování, 2018

Příloha č. 3: Výpočet vah kritérií

Váhy kritérií			Likertova škála					
Kritéria	Body	Váhy		zcela nedůležité	spíše nedůležité	spíše důležité	velmi důležité	nejdůležitější
			Počet respondentů	1	2	3	4	5
poplatky za vedení	517	0,1841		1	4	12	53	52
poplatky za výběr	512	0,1823		0	3	17	55	47
platba za výběr v zahraničí	381	0,1357		2	38	37	33	12
četnost bankomatů	436	0,1553		2	17	35	45	23
výhody při založení studentského účtu	402	0,1432		9	19	34	47	13
povolený debet	224	0,0798		58	37	18	7	2
celkový image banky (počet let na trhu)	336	0,1197		18	28	46	26	4
CELKEM	2808	1,0000			90	146	199	266

Zdroj: Vlastní zpracování, 2018

Příloha č. 4: Slovní hodnocení kritérií

Produkt/Kritéria	poplatky za vedení	poplatky za výběr z cizího bankomatu	platba za výběr v zahraničí	četnost bankomatů	výhody při založení studentského účtu	povolený debet	počet let na trhu
Česká spořitelna	zdarma od narození do 26 let	40 Kč	5 Kč skupina Erste, 125 Kč ostatní	1471	ne	ano (25 Kč za měsíc, od 1 000 do 100 000 Kč s úrokem 18,9 % p.a.)	193
ČSOB	zdarma od narození do 26 let	40 Kč	100 Kč	1002	ne	ano (zdarma od 2 000 do 20 000 Kč s úrokem 17,9 % p.a.)	55
Komerční banka	zdarma od 15 do 30 let	39 Kč	zdarma (1x měsíčně, jinak 99 Kč)	770	ano	ano (zdarma do 5 000 Kč bez úroku, do 20 000 Kč s úrokem 12 % p.a.)	28
Air Bank	zdarma od 18 let	25 Kč	25 Kč v EU, 100 Kč mimo EU	350	ne	ano (zdarma do 10 000 Kč s úrokem 18,9 % p.a.)	7
Váhy	0,1841	0,1823	0,1357	0,1553	0,1432	0,0798	0,1197

Zdroj: Vlastní zpracování, 2018

Příloha č. 5: Číselné hodnocení kritérií

Produkt/Kritéria	poplatky za vedení	poplatky za výběr z cizího bankomatu	platba za výběr v zahraničí	četnost bankomatů	výhody při založení studentského účtu	povolený debet	počet let na trhu
Česká spořitelna	4	40	3	1471	0	1	193
ČSOB	4	40	2	1002	0	3	55
Komerční banka	2	39	5	770	1	5	28
Air Bank	5	25	4	350	0	2	7
Váhy	0,1841	0,1823	0,1357	0,1553	0,1432	0,0798	0,1197

Zdroj: Vlastní zpracování, 2018

Příloha č. 6: Výpočet metodou TOPSIS

Produkt/Kritéria	poplatky za vedení	poplatky za výběr z cizího bankomatu	platba za výběr v zahraničí	četnost bankomatů	výhody při založení studentského účtu	povolený debet	počet let na trhu
Česká spořitelna	0,0943	0,0998	0,0554	0,1159	0,0000	0,0128	0,1139
ČSOB	0,0943	0,0998	0,0369	0,0790	0,0000	0,0383	0,0325
Komerční banka	0,0471	0,0973	0,0923	0,0607	0,1432	0,0639	0,0165
Air Bank	0,1179	0,0623	0,0739	0,0276	0,0000	0,0255	0,0041
Váhy	0,1841	0,1823	0,1357	0,1553	0,1432	0,0798	0,1197

	poplatky za vedení	poplatky za výběr z cizího bankomatu	platba za výběr v zahraničí	četnost bankomatů	výhody při založení studentského účtu	povolený debet	počet let na trhu
$\sqrt{\varepsilon y^2}$	7,81	73,12	7,35	1 970,60	1,00	6,24	202,75
H (ideální varianta)	0,0471	0,0623	0,0369	0,1159	0,1432	0,0639	0,1139
D (bazální varianta)	0,1179	0,0998	0,0923	0,0276	0,0000	0,0128	0,0041

Zdroj: Vlastní zpracování, 2018